

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
OPĆINSKI SUD U SARAJEVU
Broj: 65 0 Ps 656451 17 Ps 2
Sarajevo, 29.11.2019. godine**

Općinski sud u Sarajevu i to sudija Ivana Krželj, u pravnoj stvari tužitelja Općinski sud u Sarajevu, sudija Ivana Krželj, u pravnoj stvari tužitelja Asocijacija kompozitora-muzičkih stvaralaca „AMUS“ sa sjedištem u Sarajevu ulica Trg tuženih 1. Radio-Televizija Bosne i Hercegovine, sa sjedištem u ulici Bulevar Meše Selimovića broj 12., Sarajevo, 2. J.P. Radio-Televizija Republike Srpske sa sjedištem na adresi Trg Republike Srpske broj 9., Banja Luka, 3.Radio-isplate naknade za javno saopštavanje muzičkih djela, v.s. 318.640,00 KM, nakon održane glavne, usmene i javne rasprave dana 29.10.2019. godine, u prisutnosti punomoćnika tužitelja i punomoćnika tuženih, dana 29.11.2019. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

I. Utvrđuje se da su tuženi u periodu od 01.05.2015. godine do 31.08.2018. godine neovlaštenim korištenjem autorskih muzičkih djela učinili povredu i kršenje autorskih prava autora čija prava ostvaruje i štiti tužitelj na teritoriji Bosne i Hercegovine.

II. Obavezuje se drugotuženi J.P. Radio - Televizija Republike Srpske da tužitelju Asocijacija kompozitora - muzičkih stvaralaca „AMUS“ po osnovu Ugovora o neisključivom ustupanju prava korištenja autorskih muzičkih djela broj: 087-RTV/14 isplati iznos od 23.995,68 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od dana dospijeća pojedinačne mjesečne obaveze pa do isplate i to :

- za mjesec maj 2014. godine iznos od 1.999,64 KM sa zakonskom zatezom kamatom počev od 15.07.2014. godine pa sve do isplate
- za mjesec juni 2014. godine iznos od 1.999,64 KM sa zakonskom zatezom kamatom počev od 15.07.2014. godine pa sve do isplate
- za mjesec juli 2014. godine iznos od 1.999,64 KM sa zakonskom zatezom kamatom počev od 15.08.2014. godine pa sve do isplate
- za mjesec august 2014. godine iznos od 1.999,64 KM sa zakonskom zatezom kamatom počev od 15.09.2014. godine pa sve do isplate
- za mjesec septembar 2014. godine iznos od 1.999,64 KM sa zakonskom zatezom kamatom počev od 15.10.2014. godine pa sve do isplate
- za mjesec oktobar 2014. godine iznos od 1.999,64KM sa zakonskom zatezom kamatom počev od 15.11.2014. godine pa sve do isplate
- za mjesec novembar 2014. godine iznos od 1.999,64KM sa zakonskom zatezom kamatom počev od 15.12.2014. godine pa sve do isplate
- za mjesec decembar 2014. godine iznos od 1.999,64KM sa zakonskom zatezom kamatom počev od 15.01.2015. godine pa sve do isplate
- za mjesec januar 2015. godine iznos od 1.999,64KM sa zakonskom zatezom kamatom počev od 15.02.2015. godine pa sve do isplate
- za mjesec februar 2015. godine iznos od 1.999,64KM sa zakonskom zatezom kamatom počev od 15.03.2015. godine pa sve do isplate
- za mjesec mart 2015. godine iznos od 1.999,64KM sa zakonskom zatezom kamatom počev od 15.04.2015. godine pa sve do isplate
- za mjesec april 2015. godine iznos od 1.999,64KM sa zakonskom zatezom kamatom počev od 15.05.2015. godine pa sve do isplate, a sve u roku od 30 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

III. Obavezuje se trećetuženi Radio - Televizija Federacije Bosne i Hercegovine da tužitelju Asocijacija kompozitora - muzičkih stvaralaca „AMUS“ po osnovu Ugovora 087-RTV/14 isplati iznos od 1.459,89 KM na ime uglavničene zakonske zatezne kamate zbog kašnjenja u plaćanju svake pojedinačne mjesečne fakture sa zakonskom zateznom

kamatom počev od 10.10.2018. godine kao dana postavljanja ovog zahtjeva, pa do isplate, a sve u roku od 30 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

IV. Obavezuje se prvočuženi Radio - Televizija Bosne i Hercegovine da tužitelju Asocijacija kompozitora - muzičkih stvaralaca „AMUS” na ime neovlaštenog korištenja autorskih prava isplati iznos od 268.064,44 KM za period od 01.05.2015. godine do 31.08.2018. godine sa zakonskom zateznom kamatom i to na iznos od 194.080,02 KM počev od dana podnošenja tužbe-30.06.2017.godine, pa do isplate, i na iznos od 73.984,42 KM počev od dana preinačenja – 10.10.2018. godine, pa do isplate, a sve u roku od 30 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

V. Obavezuje se drugotuženi J.P. Radio - Televizija Republike Srpske da tužitelju Asocijacija kompozitora - muzičkih stvaralaca „AMUS” na ime neovlaštenog korištenja autorskih prava isplati iznos od 291.154,39 KM na ime autorske naknade za period od 01.05.2015. godine do 31.08.2018. godine sa zakonskom zateznom kamatom i to na iznos od 197.500,57 KM počev od dana podnošenja tužbe – 30.06.2017. godine, pa do isplate, i na iznos od 93.653,82 KM počev od dana preinačenja-10.10.2018. godine, pa do isplate a sve u roku od 30. dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

VI. Obavezuje se trećetuženi Radio - Televizija Federacije Bosne i Hercegovine da tužitelju Asocijacija kompozitora - muzičkih stvaralaca „AMUS” na ime neovlaštenog korištenja autorskih prava isplati iznos od 550.527,08 KM na ime autorske naknade za period od 01.05.2015. godine do 31.08.2018. godine sa zakonskom zateznom kamatom i to na iznos od 394.506,44 KM počev od dana podnošenja tužbe-30.06.2017. godine, pa do isplate i na iznos od 156.020,64 KM počev od dana preinačenja-10.10.2018. godine, pa do isplate, a sve u roku od 30 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

VII. Obavezuju se tuženi da tužitelju nadoknade troškove parničnog postupka u iznosu 14.031,12 KM, a sve u roku od 30 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

VIII. **Odbija se** tužitelj sa dijelom zahtjeva za zakonske zatezne kamate za period od 15- tog u mjesecu, pa do dana podnošenja tužbe -30.06.2017. godine i do dana preinačenja 10.10.2018. godine, a koje kamate potražuje na autorsku naknadu za period od 01.05.2015. godine do 31.08.2018. godine.

IX. Prima se na znanje povlačenje dijela zahtjeva prema prvočuženom u iznosu od 8.892,70 KM, i povlačenje dijela zahtjeva prema trećetuženom u iznosu od 22.231,95 KM.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 30.06.2017.godine tužitelj je podnio tužbu protiv tuženih radi isplate naknade za javno saopštavanje muzičkih dijela.

U činjeničnom opisu tužbe tužitelj je naveo da je kolektivna organizacija koja po osnovu ovlaštenja Instituta za intelektualnu svojinu Bosne i Hercegovine obavlja sve poslove kolektivnog ostvarivanja prava muzičkih dijela, uključujući naknada za korištenja autorskih muzičkih dijela. Rješenjem Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine broj IP-03-47-5-12-06059/12 VT od 21.06.2012. godine, tužitelju je izdata dozvola za kolektivno ostvarivanje prava autora muzičkih dijela. Tuženi su Javni radiotelevizijski servisi koji koriste autorska djela i koji su dužni da u skladu sa Zakonom o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava Zakonom o autorskim pravima i Kolektivnim Ugovorom u vezi sa korištenjem muzičkih djela plaćaju autorsku naknadu. Tužitelj je sa Asocijacijom privatnih radio i tv stanica BiH, Asocijacijom elektronskih medija u BiH i Udruženjem lokalnih radio stanica RS- URS zaključio Kolektivni Ugovor kao i Aneks 1. i 2. kojim je utvrđena i tarifa za korištenje muzičkih djela, osnovica za obračun i način primjene tarife, uslovi za korištenje autorskih djela iz repertoara kolektivne organizacije, kao rok i način naplate naknade. Tužitelj i tuženi su zaključili Ugovor kojim je predviđeno da će tuženi mjesečno isplaćivati autorsku naknadu u iznosu 1/12 od 0,5% od ostvarenog godišnjeg prihoda od marketinga za 2013 godinu i da su dužni platiti autorsku naknadu u roku od 15 dana od datuma ispostavljanja fakture, odnosno najkasnije do 15-tog u mjesecu za prethodni mjesec. Prvočuženi je u 2013 godini ostvario prihod od marketinga u iznosu od 3.648.285,00 KM, pa s obzirom na ostvareni prihod autorska naknada koju je prvočuženi bio dužan platiti mjesečno je iznosila 1.778,54 KM, uključujući PDV. Drugotuženi je u 2013. godini ostvario prihod od marketinga u iznosu od 4.101.831,00 KM, i autorska naknada koju je drugotuženi dužan da plati tužitelju iznosi 1.999,64 KM uključujući PDV. Trećetuženi je u 2013. godini ostvario prihod od marketinga u iznosu od 9.941.309,00 KM, i autorska naknada koju je trećetuženi dužan da plaća

tužitelju iznosi 4.846,39 KM uključujući PDV. Tužitelj je tuženim za vrijeme trajanja Ugovora uredno ispostavljaо fakture za plaćanje autorske naknade, pa dug prvočuvenog iznosi 12.449,78 KM, drugotuženog iznosi 23.995,68 KM, i trećetuženog iznosi 22.231,95 KM. Tužitelj se pismenim putem obraćao tuženim sa zahtjevom da izvrše isplatu iznos od 2.000,00 KM, na ime neizmirenih obaveza. Tužitelj od tuženih traži i plaćanje autorske naknade i za period nakon isteka Ugovora odnosno od mjeseca maja 2014. godine, do dana podnošenja tužbe a po osnovu obračuna u skladu sa članom 8. Kolektivnog Ugovora i Aneksima Kolektivnog Ugovora i tarifom. Zbog svega navedenog tužitelj je podnio tužbu kojom traži od tuženih izmirenje obaveza.

U odgovoru na tužbu od 23.03.2018. godine, prvočuveni je naveo da osporava osnov i visinu tužbenog zahtjeva, da osporava posebno osnovanost tužbenog zahtjeva za plaćanje autorske naknade za period nakon isteka Ugovora i da tužitelj paušalno navodi iznos od 15.000,00 KM, za period od 01.05.2015. godine, do 30.06.2017. godine, sa zakonskom zateznom kamatom. Istakao je da prvočuveni sa tužiteljem nije usaglasio bitne elemente novog Kolektivnog ugovora, da je tužitelj zanemario osnovna načela Zakona o obligacionim odnosima prije svega slobodu ugoveranja obligacionih odnosa i saglasnosti volja kao bitan element za postojanje Ugovora, pa iz navedenih razloga ne može ni tražiti iznos od 15.000,00 KM. Ugovor je saglasnost volja ugovernih strana i zaključenju Ugovora prethodi pregovaranje- usaglašavanje volje, stoga tužitelj ne može zahtijevati iznos od 15.000,00 KM, jer nije zaključen Kolektivni ugovor. Prvočuveni smatra da tužitelju odredba člana 25. stav 3. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava, ne daje pravo da insistira na zaključenju Ugovora kao njegove jednostrane volje i način na koji tužitelj želi zaključiti Ugovor je suprotan načelima slobode ugoveranja obligacionih odnosa. Tužitelj prije podnošenja tužbe nije htio sa tuženim potpisati Ugovor identičan prethodnom od 29.04.2014. godine, pa nije jasno na osnovu kojeg pravnog osnova zahtijeva isplatu iznosa od 15.000,00 KM, i kako je izračunao taj iznos kada nije postojalo odnosno nije ispoštovano obavezno pregovaranje koje bi rezultiralo zaključenjem novog Kolektivnog ugovora. Prvočuveni smatra da nije sporan pravni osnov već uporno insistiranje tužitelja na zaključenju štetnog Ugovora za prvočuvenog u kojem bi postojala očigledna nesrazmjernost uzajamnih davanja. Takva vrsta Ugovora bi imala i elemente zelenaskog Ugovora posebno ako se uzme u obzir teška materijalna situacija prvočuvenog. Stav prvočuvenog je da ne pristaje na zaključenje štetnog Ugovora koji nije rezultat saglasnosti volja među stranama, a nikada nije ni odbio pravičan prijedlog Ugovora. Prvočuveni ne spori da je potpisnik Ugovora o neisključivom ustupanju prava korištenja autorskih muzičkih djela broj 087-RTV/14 od 29.04.2014. godine, i da postoje neizmirene obaveze prvočuvenog po Ugovoru u iznosu od 8.892,70 KM, ali koje obaveze prvočuveni ispunjava u skladu sa svojim finansijskim mogućnostima. U konačnici prvočuveni je predložio da sud odbije tužitelja sa postavljenim tužbenim zahtjevom.

U odgovoru na tužbu od 02.11.2017. godine, drugotuženi je istakao prigovor zastare koji se odnosi na potraživanje tužitelja po osnovu Ugovora o neisključivom ustupanju prava korištenja autorskih muzičkih djela broj 087-RTV/14. Drugotuženi je istakao prigovor i mjesne nenađežnosti Općinskog suda u Sarajevu, te je osporio osnov i visinu tužbenog zahtjeva. Naveo je da je pokušao sa tužiteljem ostvariti saradnju, te nakon što je Ugovor o neisključivom ustupanju prava korištenja muzičkih djela prestao da važi, uputio je dopis tužitelju broj 3241/15 od 29.04.2015. godine, u kojem dostavlja osam istovjetnih primjeraka Ugovora o neisključivom ustupanju prava korištenja muzičkih djela potpisanih i ovjerenih od strane sva tri javna servisa i da je Ugovor bio napravljen na bazi prethodno zaključenog Ugovora. Drugotuženi je predložio da sud donese rješenje kojim će se oglasiti mjesno nenađežnim za postupanje u ovoj parnici odnosno da odbije tužbeni zahtjev u cijelosti.

U odgovoru na tužbu od 27.10.2017. godine, trećetuženi je osporio navode tužbe u cijelosti, osporio je pravni osnov i visinu tužbenog zahtjeva. Naveo je da trećetuženi nije učinio povredu autorskih prava, niti je pod takvim osnovama dužan novčani iznos kako je to tužitelj postavio u tužbenom zahtjevu. Poštujući odredbe Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskih prava trećetuženi je zajedno sa prvočuvenim i drugotuženim zaključio Ugovor o neisključivom ustupanju prava korištenja autorskih muzičkih djela broj 087-RTV/14, sa tužiteljem po kojem je izmirivao obaveze za autorske naknade za emitovanje muzičkih djela iz repertoara tužitelja za period od 01.05.2014. godine do 30.04.2015. godine. Trećetuženi je po osnovu ovog Ugovora bio u obavezi da mjesечно isplaćuje tužitelju iznos od 4.846,39 KM, što je u cijelosti izmirio, pa postavljeni tužbeni zahtjev u pogledu dugovanja novčanog iznosa od 22.231,95 KM, sa zakonskom zateznom kamatom smatra neosnovani. Pred istek važenja Ugovora broj 087-RTV/14, trećetuženi je zajedno sa prvočuveni i drugotuženim dostavio tužitelju Ugovor o neisključivom ustupanju prava korištenja autorskih muzičkih djela pod istim uslovima koji su prethodno dogovorili sa tužiteljom. Međutim, tužitelj nije nikada potpisao predmetni Ugovor, niti je tuženi dostavio svoj prijedlog Ugovora. Shodno iznesenom trećetuženi smatra da su neosnovane tvrdnje tužitelja da je trećetuženi učinio povredu i kršenje autorskih prava čija prava štiti tužitelj na teritoriji Bosne i Hercegovine u periodu od 01.05.2017. godine do 30.06.2017. godine, te smatra da je neosnovan zahtjev tužitelja da sud

obaveže trećetuženog da isplati iznos od 15.000,00 KM, na ime autorske naknade za navedeni period. Istakao je da tužitelj nije poslao opomenu pred utuženje trećetuženom. Predložio je da sud odbije tužbeni zahtjev.

Na pripremnom ročištu održanom dana 10.10.2018. godine, punomoćnik tužitelja je preinačio tužbeni zahtjev na način da potražuje autorskou naknadu i za period od 01.07.2017. godine do 31.08.2018. godine, a da preinačeni dio tužbenog zahtjeva temelji na istoj činjeničnoj i pravnoj osnovi kako je navedeno u tužbi.

Punomoćnik drugotuženog je povukao prigovor mjesne nadležnosti Općinskog suda u Sarajevu, zbog čega sud o navedenom prigovoru nije ni odlučivao.

U podnesku od 09.11.2018. godine, očitujući se na preinačeni tužbeni zahtjev prvočinjeni je istakao prigovor stvarne nadležnosti suda jer smatra da je za predmetni spor nadležan Sud BiH. Osporio je preinačeni tužbeni zahtjev, da je tužitelj paušalno naveo iznos od 39.000,00 KM, na ime autorske naknade za period od 01.05.2015. godine do 31.08.2018. godine, da nije utvrđena osnovica za ispravno izračunavanje tarife u skladu sa zakonom, da nije dostavljen repertoar zaštićenih autorskih djela od strane tužitelja, niti je o trošku tužitelja elektroničkim medijima stavljen na raspolaganje računalni program koji će automatski evidentirati emitirana autorska djela. Prvočinjeni je ukazao da sa tužiteljem nije usaglasio bitne elemente novog Ugovora, niti Kolektivnog ugovora i da prvočinjeni posluje kao javno preduzeće na državnom nivou i ne može imati status kao drugi privatni i lokalni elektronski medij, kod plaćanja tarife za autorski repertoar iz razloga jer im djelatnost nije ista, niti imaju isti pravni status. Javni RTV servisi nisu se udružili u bilo kakvu reprezentativnu asocijaciju ili bilo koji drugi oblik zajedno ili pojedinačno kao sa bilo kojim drugim medijima i postoji oboriva pravna pretpostavka da Javni RTV servisi se nalaze u Asocijaciji privatnih i lokalnih radio i tv stanica i da čine reprezentativno udruženje. Prvočinjeni posluje posebno po drugim Zakonima i propisima u Bosni i Hercegovini i nema drugi status kao privatni i lokalni mediji, te stoga ne mogu biti nikako istovrsni u pogledu plaćanja identične komercijalne tarife. Prvočinjeni je istakao da iznos naknade mora biti primjeren s obzirom na obim, vrstu i način korištenja autorskih djela jer se radi o Javnom RTV servisu na državnom nivou. Tužitelj je svo vrijeme nastojao da bez dostavljanja repertoara koje štiti kolektivna organizacija evidencije emitiranih autorskih djela bez Ugovora sa Javnim RTV servisima nametne isplatu neosnovane naknade koja važi za privatne i lokalne medije. Nakon isteka Ugovora o neisključivom ustupanju prava korištenja autorskih muzičkih djela broj 087-RTV/14 od 29.04.2014. godine, ugovorne strane nisu mogle postići dogovor o primjerenoj tarifi iz razloga što je tužitelj tražio znatno veću tarifu za javne servise u iznosu od 3 %, kako je tužitelj istu ugovorio sa privatnim i lokalnim elektronskim medijima, te umjesto da se zaključeni Ugovor produži pod istim uslovima tužitelj nije na to pristao i insistirao je na drugom rješenju. Prvočinjeni je naveo da se nije mogao postići dogovor o tome za koja korištena djela tuženi treba da plaća naknadu jer tužitelj nikad nije dostavio repertoar zaštićenih djela koje štiti kako bi se pouzdano utvrdilo koja je djela tuženi emitovao. Prvočinjeni bi predočio korištena djela i platio naknadu samo za ona iz zaštićenog repertoara kolektivne organizacije, međutim kako tužitelj postavlja tužbeni zahtjev prvočinjeni treba da plati naknadu koristio ili ne koristio repertoar što nije zakonski dozvoljeno. Postavljenim tužbenim zahtjevom tužitelj postavlja iznos koji bi ostvario da je zaključio Ugovor na način kao to odgovara interesima samo jedne ugovorne strane. Istakao je da ne postoji usaglašeni repertoar emitovanih djela, niti visina tarife za emitovana djela, a tužitelj prije podnošenja tužbe nije bio spremna na potpisivanje Ugovora koji bi bio identičan prethodnom od 29.04.2014. godine. Prvočinjeni je istakao da je potrebno zaključiti Kolektivni ugovor koji bi predstavljao jednakost i ravнопravnost ugovornih strana i to s jedne strane između Javnih RTV servisa i s druge strane tužitelja bez povezivanja s privatnim i lokalnim radio tv stanicama, čime bi se izbjegla očigledna nesrazmjerost uzajamnih davanja.

U podnesku od 06.11.2018. godine, drugotuženi je naveo da osporava tužbu i preinačeni tužbeni zahtjev, te je istakao da tužitelj ni u preinačenom tužbenom zahtjevu nije dostavio dokaze na kojima zasniva tužbeni zahtjev, a naročito u pogledu utvrđivanja povrede i kršenje autorskih prava od strane drugotuženog i ostalih tuženih. Istakao je da tužitelj ničim ne dokazuje ni zahtjev da se drugotuženi obaveže na isplatu od 39.000,00 KM, na ime autorske naknade za period od 01.05.2015. godine, do 31.08.2018. godine sa zakonskim zateznim kamataima i da je navedeni iznos postavljen paušalno, te da se ne može primijeniti u odnosu na drugotuženog uzimajući u obzir status tuženih. Javni servisi su korisnici autorskih muzičkih djela kao što su bili i definisani Ugovorom, te nisu reprezentativno udruženje, a Kolektivni ugovor na koji se poziva tužitelj je zaključen između tužitelja i Asocijacije privatnih radio i tv stanica BiH, PEM, Asocijacije elektronskih medija u BiH, Udruženja lokalnih radio stanica RS, URS iz čega jasno proizilazi da Kolektivni ugovor, a ni kasnije donijeti Aneksi nisu zaključeni između Javnih RTV servisa i tužitelja kao kolektivne organizacije, pa u tom smislu tužitelj nema pravni osnov za primjenu navedenog Kolektivnog ugovora. Drugotuženi nije potpisnik ni pojedinačnog, ni Kolektivnog ugovora kojim se reguliše korištenje izvedbe muzičkih djela i nije u obavezi biti član bilo kakve asocijacije elektronskih medija, niti je obvezan o tome zaključivati sporazume. Drugotuženi je posebnim

Zakonom osnovan kao javni emiter na koga se primjenjuju posebne zakonske odredbe, a reprezentativna udruženja koja su sa tužiteljem pripremala prijedlog Kolektivnog ugovora nisu predstavnici svih elektronskih medija u BiH. Kolektivnim igovorom na koji se poziva tužitelj određena je jedinstvena tarifa koja je prilagođena isključivo komercijalnim televizijama i koje čine reprezentativno tijelo koje je vršilo pregovore u vezi sa zaključivanjem Kolektivnih ugovora, pa je s obzirom na to neosnovan zahtjev tužitelja kojim po istovjetnim pravilima i uslovima određenim za komercijalne televizije tereti Javne RTV servise u BiH. Drugotuženi je prije isteka roka važenja Ugovora uputio dopis tužitelju dana 29.04.2015. godine, pod brojem 3241/15, u kojem dostavlja osam istovjetnih primjeraka Ugovora o neisključivom ustupanju prava korištenja muzičkih djela potpisanih i ovjerenih od strane sva tri Javna servisa, a radi nastavka saradnje, međutim tužitelj svojim dopisom broj 721-GD/15 od 13.05.2015. godine, koji je uputio tuženim je naveo da vraća Ugovore i da su oni za tužitelja neprihvatljivi. Nije bilo osnova da tužitelj vrati Ugovore, nego je u smislu člana 23. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava trebalo, da tužitelj i tuženi zajednički odrede primjerenu tarifu za korištenje autorskih djela uzimajući u obzir vrstu i način korištenja djela koji se nalaze na repertoaru tužitelja kao što je učinjeno i zaključivanjem prethodnog Ugovora. Drugotuženi je istakao i prigovor zastare potraživanja tužitelja, te je naveo da nije učinio povredu i kršenje autorskih prava čija prava ostvaruje i štiti tužitelj, te nema prava i osnova za isplatu iznosa 39.000,00 KM, na ime autorske naknade za period od 01.05.2015. godine, do 31.08.2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom i da nema osnova za isplatu iznosa od 23.995,68 KM, sa zakonskom zateznom kamatom a po osnovu Ugovora o neisključivom pravu korištenja autorskih muzičkih djela broj 087-RTV/14. Predložio je da sud u cijelosti odbije tužbeni zahtjev tužitelja.

U podnesku od 07.11.2018. godine, trčetuženi je osporio i preinačeni tužbeni zahtjev, navodeći da Kolektivni ugovor i Anekse na ovaj Ugovor zaključio je tužitelj sa reprezentativnim udruženjem kojeg čini Asocijacija privatnih radio i tv stanica BiH, PEM, Asocijacija elektronskih medija u BiH, Udrženja lokalnih radio stanica RS, URS, a trčetuženi, niti je osnivač, niti je član navedenih asocijacija ni udruženja, te asocijacije i udruženja ne mogu zastupati trčetuženog u odnosu sa tužiteljem, niti u bilo kojem drugom odnosu. Asocijacija elektronskih medija je udruženje koje je osnovala Hrvatska-radio televizija Kiseljak, Neovisna televizija Hayat i Alternativna televizija, komercijalne televizije bez predstavnika Javnih RTV servisa koje nisu njeni članovi i navedena Asocijacija, kao niti jedna druga nije ovlaštена da zastupa prava i obaveze trčetuženog, posebno nije ovlaštena da na jedinstven način uređuje autorske obaveze Javnih RTV servisa i ostalih elektronskih medija. Tužitelj ne može zaključiti Kolektivni ugovor kojim će urediti odnose na jedinstven način sa emitirima koji čine Javni RTV servisi BiH, kao sa svim ostalim radio i televizijskim emitirima, jer je Javni RTV servis posebna kategorija korisnika autorskih djela iz repertoara tužitelja, osnovana Zakonom sa posebnom regulativom poslovanja shodno čemu su jedini predmetno tuženi ovlašteni da pregovaraju i zaključuju Ugovore kojima se uređuju prava i obaveze u odnosu na javne emitere BiH, pa reprezentativno udruženje sa kojima je tužitelj zaključio Kolektivni ugovor i njegove Anekse ne predstavlja trčetuženog na način kako je to određeno članom 24. stav 1. i 2. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava. Tuženi su kao Javni RTV emiteri BiH posebno pregovarali sa tužiteljem, te nakon obavljenih pregovora zaključili Ugovor broj 087-RTV/14, prema kojem Ugovoru je određena mjesečna naknada u iznosu od 1/12 od 0,5 %, od ostvarenog godišnjeg prihoda od marketinga, koji su tuženi bili u obavezi da plaćaju tužitelju i to je jedina tarifa koju su ugovorili tužitelj i tuženi, a kako i nalaže Zakon o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava BiH. Tužitelj je zaključio predmetni Ugovor sa tuženim posebno u odnosu na ostale elektronske medije posebno uvažavajući činjenicu da se Javni RTV emiteri ne mogu tretirati na jednak način kao ostali elektronski mediji i da su posebna kategorija korisnika repertoara korisnika tužitelja. Trčetuženi je pred istek perioda na koji je zaključen Ugovor broj 087-RTV/14 dostavio tužitelju zajedno sa tuženim RTRS i RTV BiH novi Ugovor sa istim uslovima kao i Ugovor broj 087-RTV/14, koji Ugovor tužitelj nije potpisao te tužitelj i trčetuženi nisu na Zakonu određen način dogovorili novu tarifu za visinu i način izračuna naknade za plaćanje za upotrebu autorskih djela iz repertoara tužitelja. Jednostrano odbijanje tužitelja da zaključi Ugovor sa tuženim na osnovu ugovorenog tarife bez vođenja novih pregovora ne može uzrokovati štetne posljedice po trčetuženog. Emitovanje muzike nije primarni programski princip trčetuženog, a prema članu 23. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava iznos tarife određen Kolektivnim ugovorom je neosnovano i nesrazmjerno visok u odnosu na trčetuženog, te ne može biti jednak u odnosu sa ostalim elektronskim medijima. Osporio je zahtjev tužitelja za plaćanje iznosa od 1.000,00 KM na ime plaćanja zakonskih zateznih kamata jer je trčetuženi izmirio potraživanje po pomenutom Ugovoru i prije podnošenja tužbe. Istakao je prigovor zastare potraživanja iz preinačenog dijela zahtjeva, te je naveo da tužitelj nikada nije ispostavio fakturu za mjesečna novčana potraživanja za koja tereti trčetuženog u preinačenom tužbenom zahtjevu. Trčetuženi je naveo, dalje, da nije učinio povredu i kršenje autorskih prava u periodu od 01.05.2015. godine, do 31.08.2018. godine, te da nije dužan isplatiti iznos od 1.000,00 KM na ime uglavničene zatezne kamate. Predložio je da sud u cijelosti odbije tužbeni zahtjev.

U podnesku od 04.12.2018. godine, očitujući se na sva izjašnjenja tuženih, tužitelj je naveo da je neosnovan prigovor stvarne nenađežnosti suda jer je Sud BiH već o tome donio odluku. Naveo je da je morao navesti paušalne odnosno približne iznose dugovanja svakog od tuženih, a da će konačno opredijeliti tužbeni zahtjev u pogledu visine nakon vještačenja po vještaku finansijske struke. Tužitelj je dana 31.07.2012. godine, u Službenom glasniku BiH broj 59/12, objavio poziv na pregovore o tarifi za sve elektronske medije koji poziv se odnosio na sve radio i tv stanice, kao privatne tako i javne ustanove i preduzeća, pa samim tim i javne servise, odnosno sve kategorije korisnika koji javno saopštavaju autorskih muzičkih djela vrše emitovanjem. Tuženi se navedenom pozivu nisu nikada odazvali, ali je tužitelj nastojao da se njima riješi pitanje poštivanja autorskih muzičkih prava, tužitelj je prema Zakonu o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava BiH zaključio tarifu sa reprezentativnim udruženjem iz određene oblasti odnosno udruženjem koje okuplja najveći broj članica ove vrste korisnika, a to je u ovom trenutku kao i periodu pregovora i zaključenja tarife Asocijacija privatnih radio i tv stanica BiH, PEM, Asocijacija elektronskih medija u BiH, Udruženje lokalnih radio stanica RS, URS. Činjenica da javni servisi nisu članice jednog od navedenih udruženja ne oslobađa ih obaveze plaćanja naknade za korištenje autorskih djela u njihovim programima i nisu okupljeni u jedno udruženje, koje bi predstavljalo sva tri servisa kao posebnu kategoriju korisnika autorskih i muzičkih djela, te samim tim tužitelj ne može pregovarati sa jednim javnim servisom i zaključiti posebnu tarifu. Postoji jedna tarifa i ona se primjenjuje na javne medije i samim tim i na javne servise. Tužitelj se pozvao na član 35. Zakona o javnom servisu Radio-Televizije BiH kojim je propisano da su javni servisi dužni osigurati potpunu primjenu Zakona kojim se uređuje zaštite autorskih prava i intelektualnog vlasništva i u tome se pridržavati standarda i da su Javni RTV servisi obavezni na ime naknade autorskih i srodnih prava odrediti godišnji budžet. Navedenim Zakonom, Javni RTV servisi imaju obavezu ta sredstva planirati budžetom što nisu učinili, te sredstva za te namjene plasirati udruženju koje ima državnu licencu za zaštitu ove vrste prava, a to je tužitelj. Nezakonito djelovanje Javnih RTV servisa potvrđuje Regulatorna agencija za komunikaciju muzičkih djela direktnih ili indirektnih članova tužitelja pokrenula postupke po prijavama tužitelja i na ime učinjenog prekršaja izrekla usmeno i pismeno upozorenje kao i novčanu kaznu. Da javni servisi uporno izbjegavaju svoje obaveze potvrđuje i činjenica da i nakon pregovara i zaključenja Ugovora kao privremenog rješenja, tuženi opet nisu ispoštivali svoje obaveze, a isti kao preduzeća na državnom nivou trebali bi prvo poštovati autorska muzička prava. Po privremenom Ugovoru za koje tuženi navode da tužitelj nije želio produžiti nisu vršili plaćanje autorske naknade ili su plaćanje vršili neblagovremeno i periodično i nisu dostavljali liste emitovanih muzičkih djela, te su jedini servisi u svijetu koji ne poštuju ovu vrstu obaveze. Tužitelj Ugovor kao takav nije mogao produžiti jer je isto bilo privremeno rješenje, a obavezu zaključenja Ugovora imaju u skladu sa važećim Kolektivnim ugovorom u vezi sa korištenjem muzičkih djela, emitovanjem objavljenom u Službenom glasniku BiH broj 80/12, 25/13, 70/13 i 36/16. Tužitelj se pozvao na član 18. stav 1. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava kojim je propisano da postoji pretpostavka da je kolektivna organizacija unutar vrste prava i vrste djela za koje je specijalizovana ovlaštena djelovati za račun svih autora. Dakle, autori čija prava štiti tužitelj su i domaći i strani na osnovu domaćih propisa, a posebno Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava, kao i ovlaštenja utvrđenih Međunarodnim konvencijama koje je ratifikovala BiH i čija primjena nije sporna. Kada je u pitanju zastupljenost muzičkog sadržaja u programu, tužitelj je istakao da se u okviru svakog RTV programa koriste autorska muzička djela naročito kada je riječ o emitovanju radio programa, te je naveo da se pored emitovanja spotova, djela, također, upotrebljavaju i u okviru reklama i u uvodnim i odjavnim špicama kao i odjavna muzika u dokumentarnim i serijskim emisijama.

Podneskom od 10.12.2018. godine, tužitelj je izvršio preinaku tužbenog zahtjeva u pogledu visine naknade za period kada tužitelj i tuženi nisu imali zaključen Ugovor, te je povukao dio zahtjeva prema trećetuženom u iznosu od 22.231,95 KM, na ime glavnog duga obzirom da je trećetuženi glavni dug izmirio po Ugovoru broj 087-RTV/14, dok je ostao kod zahtjeva za zakonske zatezne kamate, jer su svi pojedinačni iznosi plaćeni sa zakašnjenjem.

Trećetuženi se nije protivio povlačenju dijela zahtjeva, pa je sud odluku o istom donio kao u dispozitivu primjenom člana 59. stav 1. Zakona o parničnom postupku.

Sud je odbio prigovor stvarne nenađežnosti Općinskog suda u Sarajevu istaknut od strane drugotuženog, obzirom da je Sud BiH dana 01.02.2018. godine, donio rješenje broj S 1 3UR 026387 17 UR, kojim je odredio da je za suđenje u ovoj pravnoj stvari stvarno nadležan Općinski sud u Sarajevu.

U smislu člana 57. stav 1. Zakona o parničnom postupku sud je dozvolio preinaku tužbenog zahtjeva kako u pogledu perioda za koji se potražuje naknada tako i u pogledu visine tužbenog zahtjeva.

Parnične stranke su dužne iznijeti činjenice na kojima temelje svoje zahtjeve i izvoditi dokaze kojima se utvrđuju te

činjenice shodno članu 7. Zakona o parničnom postupku, pa u smislu navedenog člana punomoćnik tužitelja je izveo dokaze čitanjem: rješenja o izdavanju dozvole za kolektivno ostvarivanje prava autora muzičkih djela br. IP-03-47-5-12-06059/12VT od 21.06.2012.godine, sa ispravkom u formi, zaključka o ispravci u Rješenju broj IP-03-47-5-12-06059/12VT od 21.06.2012.godine, broj: IP-03-47-500421/15VT od 20.01.2015.godine, Ugovora o neisključivom ustupanju prava korištenja autorskih muzičkih djela broj: 087RTV/14, bilansa uspjeha (godišnji obračun) prvočuženog za 2013. godinu bilansa uspjeha (godišnji obračun) prvočuženog za 2012. godinu, bilansa stanja (godišnji obračun) prvočuženog za 2013. godinu, bilansa stanja (godišnji obračun) prvočuženog za 2012. godinu, dopisa prvočuženog tužiocu broj 101-1223/14 od 17. juna 2014. godine, bilansa stanja (godišnji obračun) drugotuženog za 2013. godinu, bilansa uspjeha (godišnji obračun) drugotuženog za 2013. godinu, dopisa drugotuženog tužiocu broj 3927/14 od 16. juna 2014. godine, bilansa stanja (Godišnji obračun) trečetuženog za 2013. godinu, bilansa stanja (godišnji obračun) trečetuženog za 2012. godinu, bilansa uspjeha (godišnji obračun) trečetuženog za 2012. godinu, dopisa trečetuženog tužiocu broj 4110-02/360 od 30. maja 2014. godine, fakture broj 1596-URS/14 od 18. juna 2014. godine, fakture broj 1659-URS/14 od 27. juna 2014. godine, fakture broj 2951-URS/14 od 19. septembra 2014 godine, fakture broj 3432-URS/14 od 21. oktobra 2014. godine, fakture broj 3977-URS/14 od 19. novembra 2014. godine, fakture broj 4528-URS/14 od 24. decembra 2014. godine, fakture broj 35-URS/15 od 20. januara 2015. godine, fakture broj 813-URS/15 od 19. februara 2015. godine, fakture broj 1886-URS/15 od 1. aprila 2015. godine, fakture broj 2664-URS/15 od 4. maja 2015. godine, finansijske kartice tužioca za prvočuženog, fakture broj 1595-URS/14 od 18. juna 2014. godine, fakture broj 1899-URS/14 od 1. jula 2014. godine, fakture broj 2293-URS/14 od 1. avgusta 2014 godine, fakture broj 2768-URS/14 od 1. septembra 2014 godine, fakture broj 3256-URS/14 od 1. oktobra 2014. godine, fakture broj 3745-URS/14 od 3. novembra 2014. godine, fakture broj 4299-URS/14 od 1. decembra 2014. godine, fakture broj 4874-URS/14 od 31. decembra 2014. godine, fakture broj 426-URS/15 od 2. februara 2015. godine, fakture broj 1233-URS/15 od 3. marta 2015. godine, fakture broj 1888-URS/15 od 1. aprila 2015. godine, fakture broj 2666-URS/15 od 4. maja 2015. godine, finansijske kartice tužioca za drugotuženog, fakture broj 1572-URS/14 od 3. juna 2014. godine, fakture broj 1654-URS/14 od 27. juna 2014. godine, fakture broj 2023-URS/14 od 31. jula 2014 godine, fakture broj 2494-URS/14 od 29. avgusta 2014 godine, fakture broj 2944-URS/14 od 19. septembra 2014 godine, fakture broj 3424-URS/14 od 3. novembra 2014. godine, fakture broj 3969-URS/14 od 19. novembra 2014. godine, fakture broj 4520-URS/14 od 24. decembra 2014. godine, fakture broj 27-URS/15 od 20. januara 2015. godine, fakture broj 806-URS/15 od 19. februara 2015. godine, fakture broj 1887-URS/15 od 1. aprila 2015. godine, fakture broj 2665-URS/15 od 4. maja 2015. godine, finansijske kartice tužioca za trečetuženog, dopisa tužioca upućen prvočuženom broj 594-SH/15 od 20. aprila 2015. godine sa povratnicom, dopisa tužioca upućen prvočuženom broj 593-SH/15 od 20. aprila 2015. godine sa povratnicom, dopisa tužioca upućen prvočuženom broj 593-SH/15 od 20. aprila 2015. godine sa povratnicom, dopisa broj 4110-01/299 od 23. aprila 2015. godine, godišnjeg obračuna za prvočuženog za 2014. godinu, bilansa stanja i uspjeha za Drugotuženog za 2014. godinu, godišnji obračun za trečetuženog za 2014. godinu, dopisa Stručne službe AMUS - Asocijacija kompozitora muzičkih stvaralaca upućen Radio-Televiziji Federacije Bosne i Hercegovine broj 593-SH/15 od 20.04.2015. godine, dopisa Stručne službe AMUS - Asocijacija kompozitora muzičkih stvaralaca upućen Radio-Televiziji Republike Srpske broj 592-SH/15 od 20.04.2015. godine, dopisa Radio-Televizija Federacije Bosne i Hercegovine upućen AMUS - Asocijacija kompozitora muzičkih stvaralaca broj 410-01/299 od 23.04.2015. godine, dopisa JP Radio-Televizija Republike Srpske upućen AMUS - Asocijacija kompozitora muzičkih stvaralaca broj 3241/15 od 29.04.2015. godine, dopisa Stručne službe AMUS - Asocijacija kompozitora muzičkih stvaralaca upućen Radio-Televiziji Bosne i Hercegovine, Radio-Televiziji Republike Srpske, Radio-Televiziji Federacije Bosne i Hercegovine broj 721-GD/15 od 13.05.2015. godine x 3 sa povratnicom, Ugovora o neisključivom ustupanju prava korištenja autorskih muzičkih djela broj 087RTV/14 sa početkom primjene od 01.05.2014. godine zaključen između AMUS Asocijacija kompozitora - muzičkih stvaralaca i 1. Radio-Televizija Bosne i Hercegovine, 2. J P. Radio - Televizija Republike Srpske, 3. Radio - Televizija Federacije Bosne i Hercegovine, primjera Ugovora o neisključivom ustupanju prava korištenja muzičkih djela sa repertoara AMUS-a, finansijske kartice br. 1217 za 2015., 2016. i 2017. godinu za Radio-Televiziju Bosne i Hercegovine, finansijske kartice br. 1217 za 2015., 2016. i 2017. godinu za Radio-Televiziju Republike Srpske Banja Luka, rezolucije : Kršenje autorskih prava od strane javnih emitera u Bosni i Hercegovini od 29.03.2018. godine, Aneks III Kolektivnog ugovora objavljen 17.05.2016 godine u „Službenom glasniku BiH“ broj 36/16, poziva na pregovore o tarifi reprezentativnim udruženjima objavljen u „Službenom glasniku BiH“ broj 59/2012, dopisa broj UP1:02-07-474/13 od 14.11.2013. godine, dopisa broj UP1:03-29-5-369/14 od 30.09.2014. godine, dopisa broj UP1:02-07-958/13 od 05.02.2014. godine, dopisa broj IP-03-47-5-04259/13 VT od 16.07.2013. godine, dopisa tužitelja upućen I, II i III tuženom sa povratnicama od 11.10.2018. godine kojim je tužitelj tražio dostavljanje bilansa stanja i uspjeha za 2015., 2016., 2017. i 2018. godinu, punomoćnik prvočuženog izveo je

dokaze čitanjem: Ugovora o neisključivom ustupanju prava korištenja autorskih muzičkih dijela od 22.04.2015. godine, obavijesti u vezi nacrtu sudske nagodbe broj 101-928/16 od 10.06.2016. godine, knjigovodstvene kartice-analitika za registar broj 065-Reg-07-000214 od 29.01.2007. godine, rješenja o upisu promjena podataka o subjektu upisa u sudske drugotuženog izveo je dokaze čitanjem: dopisa drugotuženog broj 3241/15 od 29.04.2015. godine, punomoćnik neisključivom ustupanju prava korištenja autorskih muzičkih djela broj 087-RTV/14, dopisa drugotuženog upućen Konkurencijskom vijeću, a koji je potpisani i do strane I i III tuženog od 18.11.2016. godine, dopisa Konkurencijskog Konkurencijskom vijeću od 09.02.2017. godine, dopisa Konkurencijskog vijeća broj 01-26-7-030-6/16 od 30.05.2017. godine uz mišljenja iz maja mjeseca 2017. godine, IOS-a na dan 31.12.2014. godine kojim je II tuženi u cijelosti osporio potraživanje tužitelja u iznosu 15.997,12 KM, punomoćnik trećetuženi izveo je dokaze čitanjem: kartice promet partnera-prijedlog za kompenzaciju-kartica kupca 1499 za 2014. i za 2015. godinu, rješenja Ministarstva pravde BiH broj UP09-07-24-2224/15 od 02.11.2015. godine, rješenja o upisu u registar udruženja broj RU-4/02 od 04.07.2002. godine, zajedničkog sporazuma o osnivanju udruženja Asocijacija elektronskih medija u BiH broj 1/2002 od 10.05.2002. godine, dopisa III tuženog broj 4110-10/04 od 29.01.2018. godine upućen Asocijaciji elektronskih medija BiH sa obavijesti o prijemu pošiljke od 29.01.2018. godine i kopijom prve strane koverte 29.01.2018. godine, dopisa Ministarstva pravde BiH broj 09-07-1-5925/18 od 25.06.2018. godine, dopisa III tuženog broj 4110-10/34 od 18.06.2018. godine, broj 4110-10/58 od 11.10.2018. godine sa obavijesti o prijemu pošiljke od 11.10.2018. godine, Ugovora o neisključivom ustupanju prava korištenja autorskih muzičkih djela broj 087-RTV/14 od 29.04.2014. godine, dopisa Konkurencijskog vijeća broj 01-26-7-030-6/16 od 30.05.2017. godine uz mišljenje iz maja mjeseca 2017. godine, dopisa tuženih upućen Konkurencijskom vijeću od 10.11.2016. godine, dopisa Konkurencijskog vijeća broj 01-26-7-030-4-1/16 od 26.12.2016. godine, dopisa tuženih upućen konkurencijskom vijeću 23.01.2017. godine, dopisa tužitelja upućen III tuženom broj 593-SH/15 od 20.04.2015. godine sa obavijesti o prijemu pošiljke, Ugovora o neisključivom ustupanju prava korištenja autorskih muzičkih djela od 16.04.2015. godine, dopisa II tuženog broj 3241/15 od 29.04.2015. godine, dopisa Asocijacije elektronskih medija u BiH broj A-5-11/18 od 20.11.2018. godine.

Sud je odbio prijedlog tužitelja da se tuženim naloži dostavljanje bilansa stanja i uspjeha za 2015. godinu, 2016 godinu, 2017. godinu i 2018. godinu, a što je osnov za izračun visine naknade sve iz razloga jer će vještak finansijske struke koji dokazni prijedlog je sud usvojio radi davanja izračuna koristiti navedene bilanse stanja i uspjeha.

U toku dokaznog postupka provedeno je vještačenje po vještaku finansijske struke Selmi Tarić.

Obzirom da su punomoćnici tuženih prigovarali izračunu vještaka na način da je vještak koristio prihod od marketinga iz prethodne godine kao osnov za izračun naknade u narednoj godini, to je sud naložio vještaku da se pismeno izjasni na primjedbe tuženih, te da da izračun na način da koristi prihode od marketinga godine u kojoj se vrši izračun naknade.

Cijeneći da na glavnu raspravu nisu pristupili zakonski zastupnici parničnih stranaka, kao ni svjedok Nedim Babović, to je sud donio rješenje da se zakonski zastupnici parničnih stranaka neće saslušati kao ni svjedok. Prilikom donošenja predmetnog rješenja sud je imao u vidu činjenicu da je zakonski zastupnik trećetuženog bio na službenom putovanju od 17.09.2019. godine, do 22.09.2019. godine, ali obzirom da je isti bio dokazni prijedlog tužitelja koji nije insistirao na saslušanju istih i s obzirom da njihovi iskazi u konačnici ne bi doprinijeli rješenju spora, to je sud donio rješenje da se zakonski zastupnik trećetuženog neće saslušavati bez obzira na činjenicu što iz opravdanih razloga nije pristupio na nastavak glavne rasprave.

Sud nije usvojio dokazne prijedloge tužitelja i to da se čita Kolektivni ugovor i Anekse jer se radi o propisima posebne vrste koji su objavljeni u Službenim novinama i koji se kao materijalno pravo koriste prilikom odlučivanja. Iz istih razloga sud nije usvojio dokazni prijedlog trećetuženog čitanje Kolektivnog ugovora koji su kao prilozi dostavljeni uz dopise od 23.01.2017. godine, a koji u konačnici nisu relevantni za odlučivanje u ovoj pravnoj stvari.

Punomoćnici tuženih su predložili da se nastavak glavne rasprave zakazan za da 17.09.2019. godine, odgodi jer su tuženi uputili tužitelju ponudu za mirno rješenje spora, te ih tužitelj nije obavijestio o terminu i uslovima mirnog rješenja spora, a iz razloga otežanog procesa donošenja odluka upravljačkih tijela tužitelja, o čemu je Institut za intelektualno vlasništvo BiH donijelo rješenje broj 04-47-5-591/19 VT od 27.08.2019. godine, kojim je uvjetno oduzeo tužitelju dozvolu na 12 mjeseci a koja se neće provesti ako se u zadanom roku uoče sve nepravilnosti. Ne nalazeći se spor rješi mirnim putem, to je sud odbio prijedlog za odlodu ročišta. Trećetuženi je tražio odlodu ročišta i iz razloga

jer je generalni direktor na službenom putu jer se njegovo saslušanje neće moći provesti na nastavku glavne rasprave. Saslušanje parničnih stranaka je bio dokazni prijedlog tužitelja, to je sud odbio prijedlog trećetuženog da se i iz ovih razloga odgodi ročište.

Nakon provedenog vještačenja po vještaku finansijske struke punomoćnik tužitelja je opredijelio tužbeni zahtjev, te je povukao dio tužbenog zahtjeva u iznosu od 8.892,70 KM, u odnosu na prvtuženog obzirom da je prvtuženi platio dug u navedenom iznosu po Ugovoru broj 087-RTV/14.

Punomoćnik prvtuženog se nije protivio povlačenju dijela zahtjeva, pa je sud o istom donio odluku kao u dispozitivu primjenom člana 59. stav 1. Zakona o parničnom postupku.

Punomoćnici tuženih se protivili preinaci tužbenog zahtjeva.

Tužitelj je preinacio tužbeni zahtjev u pogledu visine, a nakon provedenog vještačenja po vještaku finansijske struke što nije mogao ranije učiniti, jer je za utvrđivanje visine naknade potrebno stručno znanje sa kojima ni stranke, a ni sud ne raspolaže.

Cijeneći da su se tuženi svo vrijeme u toku postupka izjašnjivali kako o osnovu tužbenog zahtjeva tako i o visini tužbenog zahtjeva i da tužitelj bez svoje krivnje tužitelj svoju tužbu u pogledu visine nije mogao preinaci ranije bez izvršenog vještačenja po vještaku finansijske struke, te da tuženi se mogu izjasniti o visini zahtjeva bez odlaganja rasprave, to je sud u smislu člana 57. stav 4. Zakona o parničnom postupku dozvolio preinaku istog.

Punomoćnici tuženih su preinaci tužbeni zahtjev osporili iz svih razloga navedenih u toku postupka.

Cijeneći sve provedene dokaze kako posebno tako i u njihovoj međusobnoj vezi, a u smislu odredbe člana 8. Zakona o parničnom postupku sud je donio odluku kao u izreci iz slijedećih razloga:

Na osnovu rješenja o izdavanju dozvole za kolektivno ostvarivanje prava autora muzičkih djela br. IP-03-47-5-12-06059/12VT od 21.6.2012. godine, sa ispravkom u formi zaključka o ispravci u rješenju broj IP-03-47-5-12-06059/12VT od 21.06.2012. godine, broj: IP-03-47-500421/15VT od 20.01.2015. godine, utvrđeno je da je tužitelju izdata dozvola za obavljanje poslova Kolektivnog ostvarivanja prava autora muzičkih djela.

Na osnovu Ugovora o neisključivom ustupanju prava korištenja autorskih muzičkih djela broj: 087RTV/14, utvrđeno je da je zaključen između tužitelja sa jedne strane i tuženih sa druge strane, da je Ugovorom definisana visina autorske naknade za emitovanje muzičkih dijela iz repertoara tužitelja i svjetskog repertoara koji zastupa tužitelj na osnovu člana 18. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava, da su tuženi kao korisnici se obavezali blagovremeno i uredno dostaviti tužitelju bilans stanja i uspjeha za 2013. godinu, na osnovu koje će se izračunati naknada za korištenje autorskih muzičkih djela i listu izvedenih dijela u skladu sa protokolom tužitelja. Članom 5. Ugovora ugovoren je da će tuženi kao korisnici mjesečno isplaćivati autorsku naknadu u iznosu od 1/12 od 0,5 % od ostvarenog godišnjeg prihoda od marketinga za 2013. godinu, a uplaćivat će je na transakcijski račun tužitelja. Tuženi su se članom 7. Ugovora obavezali da će autorsku naknadu plaćati u roku od 15 dana od dana ispostavljanja fakture odnosno najkasnije do 15-tog mjeseca za prethodni mjesec. Predmetni Ugovor je zaključen na period od 12 mjeseci i isti se primjenjivao od 01.05.2014. godine.

Na osnovu bilansa uspjeha (godišnji obračun) prvtuženog za 2013. godinu, u bilansa uspjeha (Godišnji obračun) prvtuženog za 2012. godinu, bilansa uspjeha (godišnji obračun) prvtuženog za 2013. godinu, bilansa uspjeha (godišnji obračun) prvtuženog za 2012. godinu, bilansa stanja (godišnji obračun) drugotuženog za 2013. godinu, bilansa uspjeha (godišnji obračun) drugotuženog za 2013. godinu, bilansa stanja (godišnji obračun) trećetuženog za 2013. godinu, bilansa stanja (Godišnji obračun) trećetuženog za 2012. godinu, bilansa uspjeha (godišnji obračun) trećetuženog za 2012. godinu, bilans stanja i uspjeha za drugotuženog za 2014. godinu, godišnji obračun za Trećetuženog za 2014. godinu, utvrđeno je da su evidentirani podaci o poslovanju tuženih.

Na osnovu dopisa prvtuženog tužitelju broj 101-1223/14 od 17. juna 2014. godine, utvrđeno je da je prvtuženi obavijestio tužitelja da ostvareni godišnji prihod od marketinga za 2013. godinu iznosi 3.648.285,00 KM, te je tražio od tužitelja da mu se ispostavi faktura na iznos od 1.520,20 KM, sa PDV-om za mjesec maj 2014. godine.

Na osnovu dopisa drugotuženog tužitelju broj 3927/14 od 16. juna 2014. godine, utvrđeno je da je drugotuženi obavijestio tužitelja da je ostvaren godišnji prihod od marketinga za 2013 godinu iznosio 4.101.831,00 KM.

Na osnovu dopisa trećetuženog tužitelju broj 4110-02/360 od 30. maja 2014. godine, utvrđeno je da je trećetuženi obavijestio tužitelja da je ostvaren godišnji prihod od marketinga za 2013 godinu iznosio 9.941.309,00 KM, i da mjeseca naknada treba da glasi na iznos 4.846,38 KM.

Na osnovu fakture broj 1596-URS/14 od 18.juna 2014. godine, fakture broj 1659-URS/14 od 27. juna 2014. godine, fakture broj 2029-URS/14 od 31. jula 2014 godine, fakture broj 2500-URS/14 od 29. avgusta 2014. godine, fakture broj 2951-URS/14 od 19. septembra 2014 godine, fakture broj 3432-URS/14 od 21 oktobra 2014. godine, fakture broj 3977-URS/14 od 19. novembra 2014. godine, fakture broj 4528-URS/14 od 24. decembra 2014. godine, fakture broj 35-URS/15 od 20. januara 2015. godine, fakture broj 813-URS/15 od 19. februara 2015. godine, fakture broj 1886-URS/15 od 1. aprila 2015. godine, fakture broj 2664-URS/15 od 4. maja 2015. godine utvrđeno je da je tužitelj prvočuženom fakturisao naknadu prema tarifi za korisnike koji emituju radio i tv program u mjesecnom iznosu od 1.778,54 KM, dok je na osnovu finansijske kartice tužitelja za prvočuženog utvrđeno je da je dug prvočuženog prema tužitelju iznosio 8.892,70 KM.

Na osnovu fakture broj 1595-URS/14 od 18, juna 2014. godine, faktura broj 1899-URS/14 od 1, jula 2014. godine, fakture broj 2293-URS/14 od 1. avgusta 2014 godine, fakture broj 2768-URS/14 od 1. septembra 2014 godine, fakture broj 3256-URS/14 od 1 oktobra 2014. godine, broj 3745-URS/14 od 3. novembra 2014. godine, broj 4299-URS/14 od 1. decembra 2014. godine, broj 4874-URS/14 od 31. decembra 2014. godine, broj 426-URS/15 od 2. februara 2015. godine, broj 1233-URS/15 od 3. marta 2015. godine, broj 1888-URS/15 od 1. aprila 2015. godine, broj 2666-URS/15 od 4. maja 2015. godine, utvrđeno je da je tužitelj drugotuženom fakturisao autorsku naknadu prema tarifi za korisnike koji emituju radio i tv program, dok je na osnovu finansijska kartica tužioca za drugotuženog utvrđeno da je evidentiran dug drugotuženog prema tužitelju u iznosu od 23.995,68 KM.

Na osnovu fakture broj 1572-URS/14 od 3. juna 2014. godine, broj 1654-URS/14 od 27. juna 2014. godine, broj 2023-URS/14 od 31. jula 2014 godine, broj 2494-URS/14 od 29. avgusta 2014 godine, broj 2944-URS/14 od 19. septembra 2014 godine, broj 3424-URS/14 od 3 novembra 2014. godine, broj 3969-URS/14 od 19. novembra 2014. godine, broj 4520-URS/14 od 24. decembra 2014. godine, broj 27-URS/15 od 20. januara 2015. godine, broj 806-URS/15 od 19. februara 2015. godine, broj 1887-URS/15 od 1. aprila 2015. godine, broj 2665-URS/15 od 4. maja 2015. godine, utvrđeno je da je tužitelj trećetuženom fakturisao autorsku naknadu obračunatu prema tarifi za korisnike koji emituju radio i tv program dok je na osnovu finansijska kartica tužitelja za trećetuženog utvrđeno da dug trećetuženog iznosi 12.539,17 KM.

Na osnovu dopisa tužitelja upućen prvočuženom broj 594-SH/15 od 20. aprila 2015. godine sa povratnicom, utvrđeno je da je tužitelj pozvao prvočuženog da izmiri dugovanje koje ima po Ugovoru o neisključivom ustupanju prava korištenja muzičkih dijela sa repertoara tužitelja broj 087-RTV/14, koji dug je na dan 31.03.2015. godine iznosio 10.691,64 KM, da ga je obavijestio da tužitelj neće produžiti važenje Ugovora kojim je riješen samo dio ukupnih obaveza prema muzičkim autorskim obaveza koje konzumira, te je pozvan na zaključenje Ugovora o neisključivom ustupanju prava muzičkih dijela emitovanjem koji je potpuno u skladu sa Kolektivnim ugovorom u vezi sa korištenjem muzičkih dijela emitovanjem objavljenom u Službenom glasniku BiH broj 80/12 25/13 i 70/13, a koji dopis je prvočuženi zaprimio dana 22.04.2015. godine.

Na osnovu dopisa tužitelja upućen drugotuženom broj 592-SH/15 od 20. aprila 2015. godine sa povratnicom, utvrđeno je da je tužitelj pozvao drugotuženog da izmiri dugovanje koje ima po Ugovoru o neisključivom ustupanju prava korištenja muzičkih dijela sa repertoara tužitelja broj 087-RTV/14 koji dug je na dan 31.03.2015. godine iznosio 21.996,04 KM, da ga je obavijestio da tužitelj neće produžiti važenje Ugovora kojim je riješen samo dio ukupnih obaveza prema muzičkim autorskim obaveza koje konzumira, te je pozvan na zaključenje Ugovora o neisključivom ustupanju prava obaveza muzičkih dijela emitovanjem koji je potpuno u skladu sa Kolektivnim ugovorom u vezi sa korištenjem muzičkih dijela emitovanjem objavljenom u Službenom glasniku BiH broj 80/12 25/13 i 70/13, a koji dopis je drugotuženi zaprimio dana 23.04.2015. godine.

Na osnovu dopisa tužitelja upućen trećetuženom broj 593-SH/15 od 20. aprila 2015. godine sa povratnicom, utvrđeno je da je tužitelj pozvao trećetuženog da izmiri dugovanje koje ima po Ugovoru o neisključivom ustupanju prava korištenja

muzičkih dijela sa repertoara tužitelja broj 087-RTV/14, koji dug je na dan 31.03.2015. godine iznosio 29.078,33 KM, da ga je obavijestio da tužitelj neće produžiti važenje Ugovora kojim je riješen samo vaš dio ukupnih obaveza prema muzičkim autorskim obaveza koje konzumira, te je pozvan na zaključenje Ugovora o neisključivom ustupanju prava muzičkih dijela emitovanjem koji je potpuno u skladu sa Kolektivnim ugovorom u vezi sa korištenjem muzičkih dijela emitovanjem objavljenom u Službenom glasniku BiH broj 80/12 25/13 i 70/13, a koji dopis je trećetuženi zaprimio dana 22.04.2015. godine.

Na osnovu dopisa broj 4110-01/299 od 23. aprila 2015. godine, utvrđeno je daje trećetuženi naveo da ne spori ugovorne obaveze prema tužitelju, da je izvršio uplatu u iznosu od 2.000,00 KM, tako da obaveza trećetuženog iznosi 27.078,33 KM, da će trećetuženi nastojati izmiriti svoje obaveze što prije moguće, da će do kraja aprila 2015 godine izvršit uplatu manjeg dijela dospjelog duga, te da je istovremeno obavijestio tužitelja da je trećetuženi potpisao Ugovor za period od 01.05.2015. godine, do 30.04.2016. godine, a na osnovu elemenata Ugovora koji su važili do 30.04.2015. godine.

Na osnovu dopisa JP Radio-elevizija Republike Spske upućen tužitelju broj 3241/15 od 29.04.2015. godine, utvrđeno je da je drugotuženi tužitelju dostavio osam istovjetnih primjeraka Ugovora o neisključivom ustupanju prava korištenja muzičkih djela potpisanih i ovjerenih od strane tuženih, da je tražio od tužitelja da isti potpiše i ovjeri, te jedan primjerak dostavi drugotuženom.

Na osnovu dopisa Stručne službe tužitelja upućen Radio-televiziji Bosne i Hercegovine, Radio-televiziji Republike Srpske, Radio-televiziji Federacije Bosne i Hercegovine broj 721-GD/15 od 13.05.2015. godine sa povratnicom, utvrđeno je da je tužitelj vratio Ugovore koje su tuženi dostavio potpisane i opečaćene na adresu tužitelja jer su isti neprihvatljivi o čemu ih je tužitelj obavijestio dopisom od 24.10.2015. godine, da je dostavio tri primjerka Ugovora o neisključivom ustupanju prava korištenja muzičkih djela emitovanjem koji je sačinjen u skladu sa Kolektivnim ugovorom u vezi sa korištenjem muzičkih djela emitovanjem objavljen u Službenom glasniku BiH broj 80/12, 25/13 i 70/13, te Zakonom o autorskom i kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava u BiH, koji su tuženi dužni potpisati i ujedno ih je i pozvao da to učine obzirom da je preko 15 emitera na području BiH potpisalo navedene Ugovore.

Na osnovu primjerka Ugovora o neisključivom ustupanju prava korištenja muzičkih djela sa repertoara AMUS-a, utvrđeno je da je isti predviđao naknadu tako što je određivao tarifni procenat od 3,2 % za korisnika koji emituje javni radio i tv program, 2,4 % za korisnike koji emituje RTV program i 1,6 % za korisnike koji emituje tv program. Navedeni Ugovor nije potписан od strane parničnih stranaka.

Na osnovu finansijska kartica br. 1217 za 2015., 2016. i 2017. godinu za Radio-televiziju Bosne i Hercegovine, utvrđeno je da potraživanje tužitelja iznosi 8.892,70 KM, dok je na osnovu finansijske kartice br. 1217 za 2015., 2016. i 2017. godinu za Radio-televiziju Republike Srpske Banja Luka, utvrđeno da potraživanja tužitelja prema drugotuženom iznose 23.995,68 KM.

Na osnovu rezolucije: Kršenje autorskih prava od strane javnih emitera u Bosni i Hercegovini od 29.03.2018. godine, utvrđeno je da je istaknuto da se emiteri smatraju vođama poštivanja autorskih prava, da dospjeli honorari od strane emitera za korištenje muzičkih i drugih dijela u okviru njihovih programa predstavljaju vitalan tok programa za stvaralace širom svijeta, da je tužitelj podržan u potpunosti u njegovim naporima da učinkovito zaštiti prava i interes lokalnih muzičkih autora u BiH, da su podržani pravni postupci i radnje koje je tužitelj pokrenuo protiv javnih emitera kako bi se spriječilo dalje kršenje autorskih prava i osigurao pravičnu naknadu za proteklo korištenje autorskih prava, te apelovao na sve javne vlasti i tijela u BiH da pruže svu neophodnu pomoć tužitelju prilikom pravilne implementacije, Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava.

Na osnovu poziva na pregovore o tarifi reprezentativnim udruženjima objavljen u Službenom glasniku BiH broj 59/2012, utvrđeno je da je tužitelj uputio poziv reprezentativnim udruženjima elektronskih medija, kablovnih operatera, hotelijera i ugostitelja, da se u roku od 30 dana od dana objave ovog poziva jave tužitelju radi početka pregovora za zaključivanje Ugovora.

Na osnovu dopisa broj UP1:02-07-474/13 od 14.11.2013. godine i dopisa broj UP1:03-29-5-369/14 od 30.09.2014. godine, utvrđeno je da je Regulatorna agencija za komunikaciju BiH obavijestila tužitelja o postupku po njegovim prigovorima, da je tuženim izrečeno usmeno upozorenje radi utvrđenog kršenja člana 11 obaveze poštivanja autorskih prava, poglavje 2-Opšti uslovi dozvole sistema i dozvole za Javne RTV servise, te da je trećetuženom izrečeno pismeno

upozorenje jer je u postupku kršenja uslova i dozvole ustanovljeno da je trećetuženi prekršio odredbe člana 30 upotreba materijala zaštićenog autorskim i drugim pravima.

Na osnovu dopisa broj UP1:02-07-958/13 od 05.02.2014. godine, utvrđeno je da je Regulatorna agencija za komunikacije BiH obavijestila tužitelja da je izdatim rješenjem po prigovorima tužitelja Agencija utvrdila kršenje prava i propisa Agencije od strane BH Radio 1, da je ustanovljeno kršenje člana 11 obaveze o poštivanju autorskih prava i da je izrečena kazna u iznosu od 1.000,00 KM.

Na osnovu dopisa broj IP-03-47-5-04259/13 VT od 16.07.2013.godine, utvrđeno je da je Institut za intelektualno vlasništvo BiH dao tumačenje člana 18. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava.

Na osnovu dopisa tužitelja upućen prvotuženom, drugotuženom i trećetuženom sa povratnicama od 11.10.2018. godine, utvrđeno je da je tužitelj tražio dostavljanje bilansa stanja i uspjeha za 2015., 2016., 2017. i 2018. godinu, a koje dopise su tuženi zaprimili 12.10.2018. godine i 15.10.2018. godine.

Na osnovu Ugovora o neisključivom ustupanju prava korištenja autorskih muzičkih djela koji je potpisano od strane prvotuženog 22.04.2015. godine i od strane trećetuženog 16.04.2015. godine, utvrđeno je da je predmetni Ugovor sačinjen na temelju Ugovora broj 874-RTV/14, te da je samo potpisano od strane prvotuženog i trećetuženog

Na osnovu obavijesti u vezi nacrta sudske nagodbe broj 101-928 od 10.06.2016-. godine, utvrđeno je da je upućen od strane tuženih tužitelju, u kojem su naveli da iz nacrta sudske nagodbe je vidljivo da ista ne odgovara postignutom dogovoru između tri javna servisa u BiH i tužitelja, te da su tuženi izrazili spremnost da se pristupi usaglašavanju i zaključenju sudske nagodbe.

Na osnovu rješenja o upisu subjekta upisa u sudski registar broj UF/I-795/03 od 15.05.2003. godine, utvrđeno je da je osnovu rješenja o upisu promjene podataka o subjektu upisa u sudski registar broj 065-0Reg-000214 od 29.01.2007.

Na osnovu dopisa tuženih od 18.11.2016. godine, utvrđeno je da je upućen od strane tuženih Konkurentsksom vijeću BiH da su tražili stručno mišljenje i preporuke da li kod određivanja visine tarife od strane kolektivnih organizacija osnovanih radi kolektivnog ostvarivanja autorskih i srodnih prava postoje zabrane konkurentske djelovanja ukoliko se za različite korisnike autorskih i srodnih djela odrede različite tarife po osnovu korištenja autorskih i srodnih djela, te je traženo mišljenje da li bi postojala zloupotreba dominantnog položaja od strane kolektivnih organizacija ukoliko bi se odredile niže tarife za Javni RTV servis.

Na osnovu dopisa Konkurenčijskog vijeća BiH broj 01-26-7-030-4-1/16 od 26.12.2016. godine, utvrđeno je da je od drugotuženog traženo da dopuni zahtjev za dostavljanje mišljenja, dok je na osnovu dopisa drugotuženog koji su potpisali prvotuženi i trećetuženi 09.02.2017.godine, utvrđeno da su dopunili zahtjev u kojem su naveli da tužitelj nije dostavio Javnim RTV servisima BiH primjerak pojedinačnog Ugovora, da je svojim dopisom od 20.04.2015. godine, obavijestio iste da neće produžiti postojeći Ugovor, te je pozvao emitere da zaključe Ugovor o neisključivom ustupanju prava korištenja muzičkih djela emitovanjem koji bi trebao da bude potpuno u skladu sa Kolektivnim ugovorom, u vezi sa korištenjem muzičkih djela emitovanjem objavljen u Službenom glasniku BiH broj 80/12, 25/13 i 70/13.

Na osnovu mišljenja Konkurenčijskog vijeća BiH koji je dostavio uz dopis broj 01-26-7-030-6/16 od 30.05.2017. godine, utvrđeno je da je vijeće mišljenja da u slučaju određivanja različite visine tarifa od strane kolektivnih organizacija za različite korisnike autorskih i srodnih djela po osnovu korištenja istih se ne bi radilo o zabranjenom konkurenčnjem djelovanju obzirom da Javni RTV servisi u odnosu na ostale elektronske medije posluju pod različitim uslovima propisanim i definisanim u skladu sa prethodno navedenim pozitivnim propisima BiH koji uređuju navedenu oblast.

Na osnovu izvoda otvorenih stavki sa stanjem na dan 31.12.2014. godine, utvrđeno je da potraživanja tužitelja prema drugotuženom iznose 15.997,12 KM, te da je drugotuženi u cijelosti osporio navedeno potraživanje jer nema u evidenciji fakture tog iznosa.

Na osnovu kartice promet partnera prijedlog za kompenzaciju broj 1499 za 2014. i 2015. godinu, utvrđeno je da trećetuženi nema dugovanja prema tužitelju.

Na osnovu rješenja Ministarstva pravde BiH broj UP09-07-24-2224/15 od 02.11.2015. godine, utvrđeno je da je trećetuženom odobren pristup informacijama, dok je na osnovu rješenja o upisu u registar udruženja broj RU-4/02 od 04.07.2002. godine, utvrđeno da je u registar udruženja kod Ministarstva civilnih poslova i komunikacija upisana Asocijacija elektronskih medija u BiH i da ima svojstvo pravnog lica.

Na osnovu zajedničkog Sporazuma o osnivanju udruženja Asocijacija elektronskih medija u BiH broj 1/2002 od 10.05.2002. godine, utvrđeno je da je Sporazum zaključen između Hrvatske radio-televizije Kiseljak, Neovisne televizije Hayat, Alternativne televizije, koji su ujedno osnivači Asocijacije elektronskih medija u BiH.

Na osnovu dopisa trećetuženog broj 4110-10/04 od 29.01.2018. godine utvrđeno je da je trećetuženi tražio od Asocijacije elektronskih medija u BiH podatke o popisu članova udruženja i zadnji godišnji izvještaj koji je dostavljen Ministarstvu i koji dopis Asocijacija nije zaprimila.

Na osnovu dopisa trećetuženog broj 4110-10/34 od 18.06.2018. godine, utvrđeno je da je od Ministarstva pravde BiH trećetuženi zatražio adresu sjedišta Asocijacije elektronskih medija u BiH, te je dopisom broj 09-07-1-5925/18 od 25.06.2018. godine, Ministarstvo obavijestilo tuženog da su podaci o sjedištu dostupni i na internetu.

Na osnovu dopisa trećetuženog broj 4110-10/58 od 11.10.2018. godine, utvrđeno je da je trećetuženi tražio od Asocijacije elektronskih medija u BiH podatke o članovima udruženja i zadnji godišnji izvještaj, te da je dopis Asocijacija zaprimila 12.10.2018. godine.

Na osnovu dopisa Asocijacije elektronskih medija BiH broj A-5-11/18 od 20.11.2018. godine, utvrđeno je da je trećetuženom dostavljen zadnji spisak članica iz 2015 godine, koji nije više validan, te neki od subjekata nisu aktivni ili su izmijenili oblik i prema tom spisku tuženi nisu članice navedene Asocijacije.

Na osnovu nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke Selme Tarić od 17.05.2019. godine, utvrđeno je da ukupan dug prvotuženog prema tužitelju po osnovu Ugovora o neisključivom ustupanju prava korištenja autorskih muzičkih djela broj 087-RTV/14 od 01.05.2014. godine za period od 01.05.2014. godine do 30.04.2015. godine iznosio 8.893,20 KM, potraživanja tužitelja prema drugotuženom za isti period po osnovu navedenog Ugovora iznosi 23.995,68 KM, te je vještak prikazao izračun zakonske zatezne kamate koje tužitelj potražuje od trećetuženog obzirom da je autorske naknade po navedenom Ugovoru platio sa zakašnjenjem, tako da zakonska zatezna kamata po izračunu vještaka iznosi 1.459,89 KM. Prema izračunu vještaka potraživanja tužitelja prema prvotuženom za period od 01.05.2015. godine, do 31.08.2018. godine, iznose 268.064,44 KM, potraživanja prema drugotuženom za isti period iznose 427.417,04 KM, a prema trećetuženom iznose 550.525,87 KM, koji izračun je vještak dao na temelju Kolektivnog ugovora u vezi sa regulisanjem autorskih prava muzičkih djela emitovanjem. Vještak je u svom nalazu potraživanja tužitelja za period od 01.05.2015. godine do 31.08.2018. godine, iskazao i temeljem Ugovora o neisključivom ustupanja prava korištenja autorskih muzičkih djela broj 087-RTV/14 i po tom osnovu potraživanja tužitelja prema prvotuženom iznose 65.823,11 KM, prema drugotuženom iznose 105.899,45 KM i prema trećetuženom iznose 136.508,40 KM. Vještak je na ročištu dana 28.05.2019. godine, uložio u spis korekciju nalaza i mišljenja te istakao da se korekcija nalaza odnosi na drugotuženog i to u pogledu izračuna naknade za period od 01.05.2015. godine do 31.08.2018. godine koju je dao na tužitelja po ovom osnovu iznose 291.154,39 KM, dok naknada za isti period po Ugovoru o neisključivom ustupanja prava korištenja autorskih muzičkih djela broj 087-RTV/14 iznosi 74.146,61 KM.

U podnesku od 17.10.2019. godine, vještak je prikazao izračun koristeći kao osnovicu za obračun tarifu za 2015., 2016., 2017., i 2018 godinu prihode od marketinga za iste godine, pa u skladu s tim potraživanje tužitelja prema prvotuženom period iznose 302.827,06 KM i prema trećetuženom za isti period iznose 495.659,98 KM. Vještak je u svom pojašnjenu naveo da poslovna godina traje kalendarski i u pogledu poklapanja ista je identična sa početkom i krajem kalendarske godine, da je prilikom izrade nalaza i mišljenja koristila tarifu iz Kolektivnog ugovora.

U smislu odredbe člana 6. stav 1. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava („Službeni glasnik BiH“ broj 63/10), tužitelj je aktivno legitimisan u ovoj pravnoj stvari jer mu je rješenjem Instituta za intelektualno vlasništvo

BiH broj IP-03-47-5-12-06059/12VT od 21.06.2012. godine izdata dozvola za kolektivno ostvarivanje prava autora muzičkih dijela, te isti zastupa sve autore, kako one koji su sa njim sklopili Ugovor tako i ostale domaće i inostrane autore, kao i cijelokupan repertoar muzičkih djela, na području BIH.

Članom 18. istog Zakona je propisano da postoji prepostavka da je kolektivna organizacija, unutar vrste prava i vrste djela za koje je specijalizirana ovlaštena djelovati za račun svih autora, dok je stavom 2. istog člana Zakona propisano da autor koji ne želi svoja prava kolektivno ostvarivati dužan je o tome, u pisanim obliku obavijestiti odgovarajuću kolektivnu organizaciju.

U smislu navedene odredbe postoji zakonska prepostavka da je tužitelj kao specijalizirana organizacija, ovlašten djelovati za račun svih autora na području Bosne i Hercegovine. Sud cijeni da se radi o oborivoj zakonskog prepostavci, tako da ako su tuženi koristili muziku nekih autora koji su obavijestili tužitelja da ne žele svoja prava kolektivno ostvarivati preko tužitelja, to su tuženi u toku postupka morali to i dokazati u smislu člana 7. i 123. Zakona o parničnom postupku. Kako te činjenice nisu dokazane, to sud nalazi da su tuženi u obavezi da plaćaju autorsku naknadu.

Potraživanja tužitelja odnose na period prije nego je doneseno rješenje kojim je tužitelju uvjetno oduzeta dozvola, to je tužitelj aktivno legitimisan.

Tuženi su istakli prigovor zastare.

Obzirom da pravni odnos u smislu člana 25. stav 2. Zakona o obligacionim odnosima ne predstavlja ugovor o privredi, to se prilikom odlučivanja o prigovoru zastare ne može primijeniti zastarni rok od tri godine, propisan članom 374. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima, već opći zastarni rok predviđen članom 371. istog Zakona, obzirom da za ovu vrstu potraživanja nije propisana posebna naknada.

Tužbenim zahtjevom tužitelj od drugotuženog potražuje autorskou naknadu za period od 01.05.2014. godine do 30.04.2015. godine, po osnovu Ugovora o neisključivom ustupanju prava korištenja autorskih muzičkih djela broj 087-RTV/14. U smislu člana 7. navedenog Ugovora, drugotuženi je imao obavezu da plati autorskou naknadu u roku od 15 dana od ispostavljanja fakture, odnosno najkasnije do 15-tog u mjesecu za prethodni mjesec. Cijeneći datum ispostavljanja fakture kojima su fakturisane naknade za period od 01.05.2014. godine do 30.04.2015. godine, te da je od narednog dana od dana kada je tužitelj mogao zahtjevati plaćanje naknade, počeo teći zastarni rok u smislu člana 361. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima i da je tužba ovom sudu podnesena dana 30.06.2017. godine, to sud nalazi neosnovanim prigovor zastare u odnosu na potraživanja tužitelja u iznosu od 23.995,68 KM, prema drugotuženom za period od 01.05.2014. godine do 30.04.2015. godine po osnovu Ugovora o neisključivom ustupanju prava korištenja autorskih muzičkih djela broj 087- RTV/14.

Tuženi su istakli prigovor zastare i za potraživanja autorskih naknada za period od 01.05.2015. godine do 31.08.2018. godine.

Tužitelj se sa zahtjevom za autorskou naknadu za navedeni period obratio sudu dana 10.10.2018. godine, kada je preinačio tužbeni zahtjev, pa sud nalazi da ni za ovaj dio potraživanja tužitelja nije osnovan prigovor zastare prema članu 371. Zakona o obligacionim odnosima.

Tužitelj od trećetuženog potražuje zakonske zatezne kamate u iznosu od 1.459,89 KM, obzirom da je trećetuženi autorskou naknadu po Ugovoru o neisključivom ustupanju prava korištenja autorskih muzičkih dijela broj 087-R/14 platio sa zakašnjenjem. Obzirom da je trećetuženi isplatio potraživanje tužitelja po osnovu Ugovora broj 087-RTV/14, to su zakonske zatezne kamate postale samostalno potraživanje.

U odnosu na ovaj dio tužbenog zahtjeva, prilikom ocjene prigovora zastare ima se primjeniti zastarni rok od tri godine predviđen članom 372. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima. Odredbe člana 372. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima koje propisuju zastarni rok od tri godine ima u vidu upravo samostalno potraživanje kamata u situaciji kada je glavno potraživanje prestalo postojati (isplatom ili na drugi način). Kamate teku kontinuirano od dospijeća do prestanka glavnog potraživanja, pa samostalno potraživanje kamata nakon podmirenja glavnog potraživanja zastarijeva u roku od tri godine od nastanka svakog pojedinog dnevног iznosa kamata, jer to potrživanje nastaje i dospijeva svakog dana u vremenu od dospijeća do prestanka glavnog potraživanja.

Trećetuženi je imao obavezu u smislu člana 7. Ugovora o neisključivom ustupanju prava korištenja autorskih muzičkih djela broj 087- RTV/14, da plati autorsku naknadu u roku od 15 dana od izdavanja fakturna odnosno najkasnije do 15-tog u mjesecu za prethodni mjesec. Na osnovu nalaz i mišljenja vještaka finansijske struke utvrđeno je da je tuženi sa zakašnjenjem platio ispostavljene fakture, ali je u cijelosti glavni dug izmirio prije podnošenja tužbe, tako da su zatezne kamate postale samostalno potraživanje, te u smislu člana 372. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima, a u vezi sa članom 361. stav 1. istog Zakona, zastarni rok je počeo teći od narednog dana od svakog dana kada je tužitelj mogao tražiti isplatu svakog pojedinog dnevног iznosa kamata. Međutim, provedenim dokazima, sud nije mogao utvrditi dnevni iznos kamate, da bi pravilno mogao odlučiti o istaknutom prigovoru zastare. Trećetuženi je u tom smislu, a prema članu 7. i 123. Zakona o parničnom postupku, morao dokazati dnevne iznose kamata po svakoj fakturi koju je platilo sa zakašnjenjem da bi uspio sa istaknutim prigovorom zastare. Dnevne iznos zateznih kamata sud ne može utvrditi prostom matematičkom metodom, niti raspolaže tim stručnim znanjem, pa kako tuženi nije dokazao činjenice od kojih ovisi osnovanost njegovog prigovora, to je sud prigovor zastara istaknut od trećetuženog za potraživanja zateznih kamata u iznosu od 1.459,89 KM, cijenio nedokazanim.

Tužitelj od drugotuženog potražuje naknadu na temelju Ugovora o neisključivom ostvarivanju prava korištenja autorskih i muzičkih djela broj 087-RTV/14, koji su potpisali parnične stranke. Drugotuženi je potpisivanjem predmetnog Ugovora, preuzeo obavezu da plaća autorsku naknadu, u visini od 1/12 od 0,5% od ostvarenog godišnjeg prihoda od marketinga za 2013. godinu. Tužitelj je drugotuženom u skladu sa odredbama Ugovora, ispostavio fakture, koje drugotuženi nije platio. Ugovor je norma kojim se uređuje određeni obligacionopravni odnos, i u skladu sa kojom normom, ugovorne strane moraju postupati, a što je drugotuženi propustio učiniti.

Neosnovano je isticanje drugotuženog da tužitelj istom nije dostavio fakture za mjesечna potraživanja, obzirom da je drugotuženi znao za svoju obavezu jer je sa tužiteljem zaključio Ugovor u kojem je određeno kako će se računati visina naknade i jer je tužitelja je obavijestio o prihodu koji je ostvario po osnovu marketinga, tako da je stručna služba drugotuženog mogla izvršiti izračun mjesечne naknade u skladu sa članom 5. Ugovora o neisključivom ustupanju prava korištenja autorskih muzičkih djela, i drugotuženi je mogao izvršiti plaćanje naknade, da je to imao namjeru. U konačnici da je drugotuženi imao namjeru platiti autorskiju naknadu po osnovu navedenog Ugovora, to je mogao učiniti i nakon što je zaprimio tužbu uz koju su mu dostavljene fakture.

Kako je drugotuženi propustio izvršiti svoje obaveze, koje preuzeo Ugovorom, to je sud našao osnovanim dio tužbenog zahtjeva, kojim tužitelj potražuje od drugotuženog autorskiju naknadu u iznosu od 23.995,68 KM, te je istom udovoljio primjenom člana 5. i 7. Ugovora o neisključivom ostvarivanju prava korištenja autorskih i muzičkih djela broj 087-RTV/14 i člana 20. stav 3. Zakona o autorskim i srodnim pravima.

Članom 27. stav 3. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava je propisano da je kolektivna organizacija obvezna o svome trošku elektroničkim medijima staviti na raspolaganje računalni program koji će automatski evidentirati emitirana autorska djela koja se mogu slati kolektivnoj organizaciji elektroničkom poštom. Tužitelj tu svoju obavezu nije ispunio, ali to drugotuženog ne oslobađa od obaveze plaćanja autorske naknade po Ugovoru o neisključivom ostvarivanju prava korištenja autorskih i muzičkih djela broj 087-RTV/14.

Ugovor o neisključivom ostvarivanju prava korištenja autorskih i muzičkih djela broj 087-RTV/14, bio je na pravnoj snazi do 30.04.2015. godine. Tuženi su tužitelju uputili dopis uz koji su dostavili primjerak Ugovora, koji je sačinjen pod istim uslovima kao i Ugovor broj 087-RTV/14, koji Ugovor nije potписан od strane tužitelja, jer je tužitelj tražio da se zaključi Ugovor u skladu sa Kolektivnim ugovorom u vezi sa korištenjem muzičkih djela emitovanjem („Službeni glasnik BiH“ broj 80/12,25/13 i 70/13). Parnične stranke nakon isteka perioda važenja Ugovora broj 087-RTV/14 nisu zaključile novi Ugovor, tako da su tuženi u period od 01.05.2015. godine do 31.08.2018. godine, počinili povredu i kršenje autorskih prava, koja tužitelj kao kolektivna organizacija štiti, jer nisu plaćali naknade za korištenje muzičkih dijela.

Naime, u smislu člana 20. stav 3. Zakona o autorskim i srodnim pravima („Službeni glasnik BiH“ broj 63/10), autor za svaki oblik iskorištanja njegovog djela ima pravo na naknadu, dok je članom 80. stav 1. istog Zakona propisano da pravni poslovi kojima se prenosi pravo iskorištanja moraju biti u pismenom obliku. Pravo na sklapanje ugovora pripada i tužitelju kao kolektivnoj organizaciji koja se bavi zaštitom autorskih prava, a u smislu člana 3. stav 1.tačka a.) Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava.

Cijeneći da parnične stranke u period od 01.05.2015. godine do 31.08.2018. godine, nisu postigle dogovor i nisu zaključile Ugovor o neisključivom ostvarivanju prava korištenja autorskih i muzičkih djela, a kako su tuženi koristili 31.08.2018. godine, povrijedili autorska prava, te je slijedom navedenog, a primjenom citiranih odredbi sud udovoljio neovlaštenim korištenjem autorskih muzičkih djela učinili povredu i kršenje autorskih prava autora čija prava ostvaruje i štiti tužitelj na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Država Bosna i Hercegovina je ratificirala Bernsku konvenciju o zaštiti književnih i umjetničkih djela, pa u smislu člana 1. Bernske konvencije, zemlja je na koju se primjenjuje ova konvencija osnivaju Uniju za zaštitu prava autorâ na njihova književna i umjetnička djela, te u smislu člana 2. iste, muzička djela autora čija prava štiti tužitelj predstavljaju

Članom 11. i 11 bis stav 1. Bernske konvencije propisano je da autori književnih i umjetničkih djela uživaju isključivo pravo da daju odobrenja: 1. za radiodifuziju svojih djela ili njihovo saopćavanje javnosti bilo kojim sredstvom bežičnog prijenosa znakova, zvukova ili slika; 2. za svako saopćavanje javnosti, bilo žičnim ili bežičnim putem, djela emitiranog putem radija, ako se ovo saopćavanje vrši putem neke druge ustanove, a ne izvorne, odnosno početne; 3. za saopćavanje javnosti putem zvučnika ili bilo kog drugog sličnog uređaja za prijenos znakova, zvukova ili slika djela emitiranog putem radija, pa u smislu navedene odredbe, tuženi koji vrše emitovanje radio i TV programa, i u okviru svog emitovanja vrše i emitovanje muzičkih pjesama i spotova, su dužni poštovati autorska prava koja su zaštićena i ovom konvencijom, a koja obaveza tuženih proizlazi iz Bernske konvencije i Zakona o zaštiti autorskih i srodnih prava BiH.

Činjenica da su tuženi Javni RTV servisi iste ne oslobađa od obaveze da poštuju autorska prava i ne oslobađa ih od obaveze da za korištenje autorskih muzičkih djela plaćaju pravičnu naknadu, odnosno da se uzdržavaju od povrede autorskih prava ukoliko nemaju zaključen Ugovor, kao što je to bilo u periodu od 01.05.2015. godine do 31.08.2018.

Tuženi nisu članovi niti jednog reprezentativnog udruženja, ali isto ne utiče na njihovu obavezu plaćanja naknade, prije svega jer je plaćanje naknade zakonska obaveza svakog korisnika autorskih muzičkih djela i obzirom da je Kolektivni ugovor u vezi sa korištenjem muzičkih djela emitovanja, zaključen sa reprezentativnim udruženjima, istim su usaglašene i javno objavljene tarife i koje su prihvaćene kao tržišna cijena naknade, pa se u tom slučaju takva cijena ima primjenjiti i na tužene.

Tužitelj u smislu člana 27. stav 3. i 4. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava, nije tuženim stavio na raspolaganje računalni program ni u periodu od 01.05.2015. godine do 31.08.2018. godine, koji bi evidentirao i kojim bi se pratilo korištenje autorskih djela. Međutim, tuženi se bave emitovanjem radio i televizijskog programa, i sama ta činjenica upućuje na zaključak da tuženi koriste muzička djela autora čija prava štiti tužitelj i da su shodno tome dužni plaćati naknadu za to korištenje, što je ujedno i zakonska obaveza.

Ugovor o neisključivom ustupanju prava korištenja autorskih muzičkih djela broj 087-RTV/14 od 30.04.2014. godine, zaključen je na temelju Kolektivnog ugovora u vezi sa regulisanjem autorskih prava autora muzičkih djela emitovanje i njegovih Aneksa, pa su tuženi na taj način prihvatili odredbe Kolektivnog ugovora i njegovih izmjena, te svako osporavanje istog od strane tuženih, je kontradiktorno postupcima tuženih.

Članom 25. stav 2. Zakona o kolektivnom ostivarnivanju autorskog i srodnih prava je propisano da kolektivna organizacija objavljuje sklopljeni kolektivni ugovor u "Službenom glasniku BiH". Kolektivni ugovor pocinje važiti za sve istovrsne korisnike autorskih djela iz repertoara kolektivne organizacije 15. dana od dana njegove objave u "Službenom glasniku BiH", neovisno o tome jesu li ti korisnici sudjelovali u pregovorima ili ne, dok je članom 19. stavom 1. Kolektivnog ugovora u vezi sa korištenjem muzičkih djela, također, propisano da kolektivna organizacija objavljuje zaključeni kolektivni ugovor u Službenom glasniku BIH i da počinje da važi za sve istovrsne korisnike autorskih dijela iz repertoara tužitelja 15 dana od dana njegovog objavljinja u Službenom glasniku BiH neovisno od toga da li su ti korisnici učestvovali u pregovorima ili ne, pa u smislu navedene odredbe Zakona i Kolektivnog ugovora, Kolektivni ugovor i njegovi Aneksi se primjenjuju i na tužene, obzirom da se tuženi bave istom vrstom djelatnosti kao i članovi udruženja koji su učestvovali u pregovorima i zaključenju predmetnog Kolektivnog ugovora.

Članom 23. stav 4. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava je propisano da iznimno od odredbe stava 3. ovoga člana (koji propisuje način primjene tarife za izračun autorske naknade), osnovica za određivanje primjerene tarife za elektronske medije je neto prihod ostvaren od sponzorstva muzičkih emisija, prihod od redovitog oglašavanja u marketinškom prostoru radija ili televizije. U osnovicu ne ulaze prihodi ostvareni sponzoriranjem emisija istraživačkog novinarstva ili informativnih emisija, vremenske prognoze i sporta, obrazovnih i edukativnih emisija, donacije, sponzorstva nemuzičkih dijelova programa. S tim u vezi sud cijeni da je tarifa određena Kolektivnim ugovorom u skladu sa navedenim članom, te se ista ima primjeniti i temeljem člana 23. stav 4. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava i na tužene.

U smislu člana 30. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava, tužitelj je dužan svakom korisniku i ko ima pravni interes predočiti repertoar autorskih djela, pa i ako tu svoju obavezu tužitelj nije ispunio prema tuženim, njegovo pravo na zaštitu autorskih prava, kako kolektivna organizacija proizlazi iz člana 18. stav 1. i 3. istog Zakona.

Članom 5. stav 1. Bernske konvencije je predviđeno da u pogledu djela za koja su zaštićena ovom konvencijom u zemljama Unije, osim zemlje porijekla djela, autori uživaju prava koja zakoni ovih zemalja sada priznaju ili će kasnije priznati svojim državljanima, kao i prava specijalno priznata ovom konvencijom, pa u smislu navedenog člana tužitelj pruža zaštitu svim autorima bez obzira da li su ili nisu državljeni Bosne i Hercegovine.

U smislu člana 81. stav 1. Zakona o autorskom i srodnim pravima, smatra se da se prijenos autorskih i srodnih prava uvijek provodi uz naknadu, osim ako se dokaže suprotno. Iz same zakonske odredbe proizlazi zakonska obaveza tuženih, da plate naknadu, bez obzira što Ugovor između parničnih stranaka nije zaključen u pismenom obliku za period od 01.05.2015. godine do 31.08.2018. godine jer se radi o zakonskoj obavezi plaćanja naknade, osim ukoliko je dogovoreno da takvo iskorištavanje autorskih djela je bez naknade.

Tužitelj je kolektivna organizacija koja štiti autorska prava, a o kojim autorima se radi i o kojoj muzici je riječ, nije od uticaja na odlučivanje o pravu na naknadu, obzirom da tužitelj štiti autorska prava svih autora ukoliko se ne dokaže da prava pojedinih autora ne štiti. Obaveza tuženih na plaćanje naknade proizlazi iz samog Zakona, pa čija prava i za koja muzička dijela tužitelj pruža zaštitu nije od uticaja na obavezu tuženih da plaćaju pravičnu naknadu čija visina se određuje u skladu sa članom 23. stav 4. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava i sa odredbama Kolektivnog ugovora.

Članom 157. Zakona o autorskom i srodnim pravima je predviđeno da za sve povrede prava iz ovoga Zakona vrijede opća pravila o naknadi štete i odgovornosti za štetu, ako ovim Zakonom nije drugčije određeno, pa kako je Zakonom o autorskom i srodnim pravima i Zakonom o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava, kao lex specijalis, propisana obaveza plaćanja naknade za korištenje autorskih dijela, a čija visina se utvrđuje u skladu sa odredbama Kolektivnog ugovora i njegovih Aneksa, to sud nalazi da u konkretnoj pravnoj situaciji ne mogu primjeniti opća pravila o naknadi štete i odgovornosti za štetu.

Tužitelj tužbenim zahtjevom traži naknadu štete na ime neovlaštenog korištenja autorskih djela, pa kako sud nije vezan za pravni osnov tužbenog zahtjeva i kako je sud stava da se u konkretnoj pravnoj stvari imaju primjeniti odredbe Zakona o autorskom i srodnim pravima, Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava, Bernska konvencija i Kolektivni ugovor, te kako je plaćanje autorske naknade zakonska obaveza čija se visina utvrđuje prema odredbama Kolektivnog ugovora, to je sud obavezao tužene da tužitelju za period od 01.05.2015. godine do 31.08.2018. godine plati naknadu za neovlašteno korištenje autorskih djela.

Sud cijeni neosnovanim i paušalnim navode prvo tuženog da bi zaključivanje Ugovora na kojem je insistirao tužitelj bilo štetno i da ima karakter zeleničkog ugovora, obzirom da je tužitelj u obavezi da zaključi Ugovor sa korisnicima autorskih djela kojim bi se regulisala naknada u skladu sa članom 23. stav 4. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava i sa odredbama Kolektivnog ugovora. Tužitelj se ne koristi stanjem nužde i teškim materijalnim stanjem tuženih da bi za sebe ugovorio korist koja je u očiglednoj nesrazmjeri sa onim što je on drugom dao ili učinio, ili se obavezao dati ili učiniti. Obaveza tuženih je da za korištenje autorskih dijela zaključe pojedinačne Ugovore i za korištenje da plaćaju naknadu u visini kako je to određeno Kolektivnim ugovorom i Aneksima, te ukoliko ne zaključe predmetne Ugovore, obaveza na plaćanje naknade proizlazi iz samog Zakona o autorskom i srodnim pravima i Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava, tako da je neosnovano svako isticanje da bi zaključeni Ugovor imao karakter zeleničkog ugovora.

Tuženi jesu javni radio servisi i upravo ta činjenica na njih stavlja veći teret u pogledu poštivanja autorskih prava, a koja prava su tuženi povrijedili na način da koriste djela autora, a za ista ne plaćaju naknadu. Činjenica da su tuženi za period od 01.05.2014. godine do 30.04.2015. godine imali zaključen navedeni Ugovor i da su nakon isteka tog Ugovora, tužitelju ponudili zaključenje Ugovora pod istim uslovima kao i prethodni Ugovor, upućuje na zaključak ovaj sud da su tuženi koristili djela autora koji zaštitu svojih prava ostvaruju putem tužitelja i za koje korištenje tuženi nisu platili naknadu. U protivnom da tuženi ne koriste djela, isti ne bi sa tužiteljem zaključili ni Ugovor broj 087-RTV/14 niti bi tužitelju nudili zaključenje novog Ugovora, pa su navodi da tužitelj nije dokazao da tuženi koriste autorska djela bez osnova.

Zakon o autorskom i srodnim pravima i Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava ne pravi razliku između korisnika autorskih dijela koji su dužni plaćati naknadu, dakle, ne pravi razliku da li se radi o privatnim ili javnim emiterima radio i televizijskog programa, pa prigovori tuženih izneseni u tom smjeru su neosnovani. Svaki korisnik autorskog dijela prema odredbama Zakona dužan je platiti pravičnu naknadu, koja je u ovom slučaju utvrđena Kolektivnim ugovorom i njegovim Aneksim.

Konkurenčijsko vijeće BiH jeste dalo mišljenje, koje ne obavezuje sud, da ugovaranje posebne tarife sa javnim emiterima ne bi bilo zabranjeno konkurenčijsko djelovanje, ali kako posebna tarifa nije ugovorena između parničnih stranaka u periodu od 01.05.2015. godine do 31.08.2018. godine, to se ima primijeniti tarifa predviđena Kolektivnim ugovorom i njegovim Aneksim.

Tužitelj je u smislu člana 25. stav 1. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava, uputio poziv svim elektronskim medijima, na zaključenje Kolektivnog ugovora, koji poziv je objavljen u Službenom glasniku BiH broj 59/2012, te su tuženi, da su imali namjeru, mogli pristupiti pregovorima i dogоворима u pogledu tarife za utvrđivanje visine naknade. Usvojena tarifa je rezultat pregovora tužitelja i asocijacija i udruženja koji su pristupili pregovorima i zaključenju Kolektivnog ugovora u vezi sa korištenjem muzičkih djela emitovanje i ima se primijeniti na sve istovrsne korisnike, pa tako i na tužene koji se bave emitovanjem radio i televizijskog programa, kao i članice asocijacija i udruženja koji su potpisali navedeni Kolektivni ugovor.

Vještak finansijske struke je dao tri obračuna visine naknade.

Prilikom izračuna vještak je koristio prihod ostvaren od marketinga. Tuženi su prigovarali da prilikom izračuna naknade za određenu godinu, vještak nije mogao koristiti prihod ostvaren u prethodnoj godini.

Prilikom obračuna naknade, a prema članu 8. Kolektivnog ugovora, kao jedan od parametara uzima se i bruto prihod preduzeća koji treba biti iskazan u završnom računu na kraju poslovne (kalendarske) godine.

Prema članu 35. stav 1. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH („Službene novine FBiH“ broj 83/09), pravna lica finansijske izvještaje sastavljaju i prezentiraju za poslovnu godinu i to za period od 1. januara do 31. decembra tekuće godine sa usporedivim podacima za prethodnu godinu, dok je članom 44. stav 3. istog Zakona predviđeno da godišnji finansijski izvještaji i godišnji izvještaji o poslovanju se predaju najkasnije do posljednjeg dana februara tekuće godine za prethodnu godinu. Članom 12. stav 3. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/15), također, je propisano da je poslovna godina jednaka kalendarskoj godini, dok prema članu 25. stav 2. istog Zakona godišnji finansijski izvještaji se u Registar predaju najkasnije do posljednjeg dana februara tekuće godine za prethodnu godinu.

Dakle, kako se poslovni izvještaju sačinjavaju na kraju svake godine i zvanično predaju do posljednjeg dana februara tekuće godine za prethodnu godinu, to sud cjeni da su parnične stranke blagovoremeno dogovorile plaćanje autorske naknade za period od 01.05.2015. godine do 31.08.2018. godine, to bi se kao jedan od parametara za utvrđivanje prihoda koristio i prihod tuženih ostvaren u prethodnoj godini odnosno za izračun naknade u 2015. godini koristio bi se ostvaren na kraju 2014. godine. Dakle, za utvrđivanje naknade za 2015. godinu ne bi mogao koristiti prihod plaćanja autorske naknade.

Ovakav zaključak suda potkrepljuje i činjenica da su prilikom zaključivanja Ugovora o neisključivom ustupanju prava korištenja autorskih muzičkih djela broj 087-RTV/14, parnične stranke prilikom ugovaranja visina naknade za period od 01.05.2014. godine do 01.05.2015. godine, dogovorile da će ista biti u iznosu od 1/12 od 0,5% od ostvarenog

godišnjeg prihoda od marketinga za 2013.godinu, dakle, uzele su kao osnov prihod od marketinga iz prethodne godine upravo iz razloga jer u vrijeme zaključivanja Ugovora nisu mogli biti poznati podaci o prihodu za 2014.godinu.

Stoga je sud slijedom navedenog prihvatio izračun vještaka koji je prilikom obračuna naknade za period od 01.05.2015.godine do 31.08.2018.godine, koristio prihod ostvaren u prethodnoj poslovnoj godini.

Cijeneći da tuženi u tom periodu nisu plaćali naknadu za korištenje autorskih dijela, to je sud primjenom citiranih odredbi Zakona o autorskom i srodnim pravima, Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava i odredbi Bernske konvencije i Kolektivnog ugovora i njegovih Aneksa, obavezao prvočuženog da tužitelju plati iznos od 268.064,44 KM, drugotuženog da plati iznos od 291.154,39 KM i trećetuženog da plati iznos od 550.527,08 KM.

Visinu potraživanja tužitelja sud je utvrdio na osnovu nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke i korekcije nalaza, koji je dat objektivno u skladu sa pravilima struke i na osnovu relevantne dokumentacije i propisa, s tim da izračun dat u dopunskom nalazu i mišljenju sud nije prihvatio iz razloga jer na početku svake poslovne godine nije poznat prihod preduzeća te godine, nego je poznat prihod prethodne godine.

Tužitelj od trećetuženog potražuje iznos od 1.459,89 KM na ime uglavničene kamate, jer trećetuženi nije u ostavljenom roku platio ispostavljene fakture na osnovu Ugovora o neisključivom ustupanju prava korištenja autorskih dijela broj 087-RTV/14. Prema članu 7. Ugovora, trećetuženi je imao obavezu platiti naknadu u roku od 15 dana od dana ispostavljanja fakture, odnosno najkasnije do 15-tog u mjesecu, pa kako je isto propustio učiniti, to je pao u docnju i tužitelj osnovano potražuje zakonske zatezne kamate. Sud je zahtjevu udovoljio primjenom člana 277. stav 1. i člana 324. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima.

Na potraživanja autorske nakade koju tužitelj potražuje od drugotuženog u iznosu od 23.995,68 KM po osnovu Ugovora broj 087-RTV/14, sud je dosudio zakonske zatezne kamate počev od 15-tog u mjesecu, a prema članu 7. Ugovora broj 087-RTV/14 i člana 277. stav 1. i 324. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima cijeneći da drugotuženi nije platio fakture u ostavljenom ugovorenom roku.

Tužitelj na potraživanja naknade za period od 01.05.2015. godine do 31.08.2018. godine potražuje zakonsku zateznu kamatu počev od 15-tog u mjesecu.

Članom 324. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima je predviđeno da dužnik dolazi u zakašnjenje kada ne ispunji obavezu u roku određenom za ispunjenje, dok je stavom 2. istog člana Zakona predviđeno da ako rok za ispunjenje nije određen, dužnik dolazi u docnju kad ga povjerilac pozove da ispunji obavezu, usmeno ili pismeno, vansudskom opomenom ili započinjanjem nekog postupka čija je svrha da se postigne ispunjenje obaveze.

Prema članu 15. stav 3. Kolektivnog ugovora u vezi sa korištenjem muzičkih djela emitovanjem rok za plaćanje fakturne je 60 dana od momenta prijema fakutra. Kako tužitelj u gore navedenom periodu tuženim nije ispostavljao fakture za autorsku naknadu, te kako ih je tek podnošenjem tužbe, odnosno preinačenjem zahtjeva, pozvao na plaćanje naknade za period od 01.05.2015. godine do 31.08.2018. godine, to je sud cijenio da su u tom momentu tuženi pali u docnju i od dana podnošenja tužbe- 30.06.2017.godine, odnosno za preinačeni dio od 10.10.2018. godine, sud je tužitelju dosudio zatezne kamate, primjenom člana 277. stav 1. i člana 324. stav 2. Zakona o obligacionim odnosima,a u preostalom dijelu je zahtjev za zakonske zatezne kamate odbijen iz ovih razloga.

Tužitelj na iznos uglavničenih kamata koje potražuje od trećetuženog, potražuje zakonske zatezne kamate počev od 10.10.2018. godine. Obzirom da je trećetuženi isplatio glavni dug po Ugovoru broj 087-RTV/17 i da su potraživanja zakonskih zateznih kamata po tom Ugovoru postala samostalna potraživanja, to sud cijeni osnovanim zahtjev tužitelja za procesne kamate na iznos od 1.459,89 KM, počev od dana 10.10.2018. godine, kada je podnio zahtjev sudu, i kojem zahtjevu je sud udovoljio primjenom člana 279. stav 3. Zakona o obligacionim odnosima.

Troškovi tužitelja u ovoj pravnoj stvari se sastoje od sastava tužbe od 30.06.2017. godine u iznosu od 847,00 KM, sastava obrazloženog podneska od 04.12.2018. godine u iznosu od 457,00 KM, pristupa na ročište dana 22.02.2018. godine u iznosu od 213,00 KM (25%), zastupanja na pripremnom ročištu dana 14.06.2018. godine u iznosu od 440,50 KM (50%), zastupanja na pripremnom ročištu dana 10.10.2018. godine u iznosu od 899,00 KM, zastupanja na nastavku pripremnog ročišta dana 10.12.2018.godine u iznosu od 457,00 KM, zastupanja na glavnoj raspravi dana 28.05.2019. godine u iznosu od 938,00 KM, zastupanja na nastavku glavne rasprave dana 17.09.2019. godine u iznosu od 466,00

KM, zastupanja na nastavku glavne rasprave dana 29.10.2019. godine u iznosu od 466,00 KM, sve uvećano za iznos od 881,19 KM na ime 17% PDV-a, troškova vještačenja u iznosu od 400,00 KM, takse na tužbu u iznosu od 1.515,01 KM i takse na presudu u iznosu od 9.559,20 KM, koji troškovi tužitelja ukupno iznose 17.538,90KM.

Sud nije našao opravdanim zahtjev za troškove koji se sastoje od sastava podneska od 06.12.2017.godine, obzirom da tim podneskom tužitelj traži donošenje presude zbog propuštanja, za koju nisu bili ispunjeni uslovi. Podneskom od 10.12.2018.godine tužitelj je preinacijao tužbeni zahtjev u pogledu visine, koja visina je opet u konačnici opredjeljena nakon provedenog vještačenja, pa sud cijeni da troškovi sastava ovog podneska koji nije bio neophodan dok nije provedeno vještačenje, ne mogu pasti na teret tuženih. Ročište zakazano za dan 14.03.2019.godine je odgođeno iz razloga jer vještak finansijske struke nije iz objektivnih razloga mogao blagovremeno uraditi nalaza i mišljenje, pa troškovi zastupanja na ovom ročištu po ocjeni suda ne mogu pasti na teret tuženih.

Tužitelj nije uspio sa dijelom zahtjeva za zakonske zatezne kamate, pa sud cijeni da tužitelj u odnosu na cjelokupni zahtjev nije uspio sa 20%. Shodno tome, troškovi tužitelja iznose 14.031,12 KM, koje je sud tužitelju dosudio rad advokata u FBiH, i izmijenjenog člana 31. Zakona o advokaturi u FBiH.

S u d i j a
Ivana Krželj

POUKA : Protiv ove presude, dozvoljena je žalba Kantonalnom суду у Sarajevu, u roku od 30 dana, od dana prijema presude. Žalba se podnosi u tri primjerka.

